

NEW YORKE žydai rugsėjo 28 pradėjo Naujuosius 5715 metus.

ATEISTINĖ PROGRAMA LIETUVOJE

Pavertoje Lietuvoje bolševikų yra suorganizuota politinė ir mokslinė žinioms sklaidai draugija, kuri iš tikrųjų užsiima tikrai antireligine propaganda. Vilniaus radijas praneša, kad tos draugijos nariai šiemet skaitė 600 antireliginių pasakaitų, kurių klausė apie 10-000 žmonių.

Vilniaus radijas rugsėjo 9 d. išgrynė Juozo Mickevičiaus parašytą knygą „Bažnyčia ir dvasininkija išnaudotojų tarnyboje“. Knyga išleido politinės ir mokslinės literatūros leidykla. Knygoje plūstamas Vatikanas, vysk. Motiejus Valančius, prelatas A. Dambrauskas, prelatas J. Laukaitis, vysk. T. Matulionis, vysk. V. Borisevičius, vysk. Pr. Ramanauskas ir kiti Lietuvos dvasininkai, seniai mirę, suimti arba nukankinti.

Rusų kalba leidžiamas bolševikų laikraštis „Sov. Litva“ rašo, kad „religija yra viena gajausių ir kenksmingiausių

praeities liekanų, kuri trukdo daliai tarybinių žmonių dalyvauti komunizmo statyboje“. Kompartija įvairiomis įstaigomis siima tikrai antireligine propaganda. Vilniaus radijas praneša, kad tos draugijos nariai šiemet skaitė 600 antireliginių pasakaitų, kurių klausė apie 10-000 žmonių.

Tekiai yra ta vadinamoji „religijos laisvė“

IS JAPONIJOS Korejos į Honolulu grįžo dalis JAV kariuomenės.

Šventųjų Studijų Institutas

Romoje spalio 15 atidaromas ir pradeda mokslo darbą Šventųjų Studijų Institutas, kitaip dar vadinamas Regina Mundi (Pasaulio Karalienės) Institutu. Tai yra pirmoji tokia mokslo įstaiga Katalikų Bažnyčios gyvenime. Per 3 metus tame institute bus dėstomas šv. Raštas, teologija, kanojų teisė, Bažnyčios istorija, bažnytinis menas, liturgija, tikybos dėstymo metodika ir k. Institutą baigusieji bus pripažinti teisę mokytis Katalikų Bažnyčios tiesų bet kurioje mokykloje ir bet kurioje vyskupijoje. Institutas pirmoje vietoje skiriamas seserim vienuolėm, tačiau priimami ir pasauliečiai. Jau pat pradžioje iš 15 kraštų užsirašė 25 įvairių kongregacijų vienuolės.

M. Scelbos vyriausybė atsilaikė

Romoje komunistų sukeltas triukšmas prieš ministerį pirmininką M. Scelbą atlyžo po Senato balsavimo, kuriame ministrui pirmininkui pareikštas pasitikėjimas (114 balsų prieš 94). Prieš balsavo komunistai, kairieji socialistai, neofašistai ir monarchistai. M. Scelba buvo kaltinamas, kad jis, būdamas vidaus reikalų

ministeriu, yra atsakingas už Vilmos Montesi nužudymą. Gindamas jį priminė Sovietų Sąjungos buvusį vidaus reikalų ministrą, kruvinąjį čekistą Laurentijų Beriją, dėl kurio Maskvoje niekas nekėlė bolševikų vyriausybės pasitikėjimo ar nepasitikėjimo klausimų.

Vienur skaldo atomas, kitur - sena neapykanta

Jungtinių Tautų prasidėję posėdžiai dar netrukia pasaulio politikos dėmesio. Jis yra nukrypus į Londoną, kur rugsėjo 28 prasidėjo konferencija Europos gynybos reikalams svarstyti. Kaip Londone pavyks išspręsti Vokietijos atginklavimo ir Prancūzijos pasipriešinimo klausimai, nuo to daug kas priklausys ir Jungtinių Tautų sesijoje. Sovietų atstovas, Višinskis dėl to savo kalbą atidėjo toliau, o valstybės sekretorius Dulles, kalbą pasakęs, išskubėjo į Londoną.

SOVIETAM MESTAS NEMALONUS KALTINIMAS

Dulles savo kalboje rugsėjo 23 Jungtinių Tautų pilnaities posėdyje apkaltino Maskvą, kad ji nenori bendradarbiauti ir svarstyti klausimus, kaip atominę energiją galima būtų panaudoti ne karo, o taikos tikslams. Praėjusių metų gruodžio 8 JAV prezidento D. Eisenhowerio pasiūlymas sudaryti tam reikalui tarptautinę komisiją nerado Sovietų Sąjungos pritarimo. Dulles pabrėžė, kad toliau to paties bus siekiama nepaisant sovietų „niet“ ir, jei kitaip nebus ga-

lima, šalia Jungtinių Tautų. JAV yra nusistatę siekti:

1. sudaryti tarptautinę komisiją atominėi jėgai taikos ir kultūros reikalams panaudoti;
2. sušaukti 1955 metais tarptautinę konferenciją tam klausimui svarstyti;
3. įsteigti kitais metais JAV mokyklą, kurioje kitų kraštų studentai galėtų pasimokyti, kaip atominė energija gali būti žmonių labui naudojama;
4. pakviesti užsienio gydytojus pasipraktikuoti Amerikoje, kaip radioaktyviu būdu gali būti gydoma vėžio liga.

SOVIETŲ TEISINIMASIS BE JOKIO PAGRINDO

Višinskis trumpai atsakė, jog netiesa, kad Sovietų Sąjunga nenorėjusi arba nenorinti bendradarbiauti; jis tai vėliau paaiškina. Po tokio jo pareiškimo buvo viešai paskelbtas JAV ir Sovietų Sąjungos susirašėjimas 1954 metų pradžioje. Iš Maskvos atsakymų aiškus nenoras svarstyti klausimus, kaip atominę energiją gali būti taikos reikalams panaudota. Sovietai siūlo visų pirma užginti atominius ginklus gaminti, tačiau be jokios kontrolės, ar kas to laikosi ar ne. Iš amerikiečių pusės buvo pareikšta, kad JAV visada pritarė ir pritaria nusiginklavimui, tačiau negali „pasitikėti vien popierinėmis garantijomis, kurios sulaužomos net be jokio iš anksto pranešimo.“

JAV SIŪLYMĄ PRIĖMĖ

Dulles siūlymas, kad Jungtinės Tautos dar šioje sesijoje pasisakytų, ką jos mano dėl atominės energijos kontrolės ir panaudojimo taikos reikalams, buvo visų priimtas. Nesipriešino nė Sovietai, nenorėdami visam pasaulyje sudaryti prasto įspūdžio. Tačiau jiem liko laisvos rankos diskusijų metu išieiti su savo tradiciniu „niet“.

Amerikiečiams dar rūpi, kad jų iškeltas klausimas būtų svarstomas pačioje pradžioje. Tuo tarpu darbotvarkėje yra tokia eilė klausimų: Korejos, kolektyvinio saugumo, nusiginklavimo, Tuniso, Maroko, Indonezijos, N. Gvinejos, Kipro salos ir atominės energijos. Ar paskutinis klausimas bus

PIKETUOKITE, BET NESIMUSKITE

Detroite streikas prieš Square D. elektrinių įtaisų bendrovę trunka jau 16 savaitę. Atsiranda vis daugiau darbininkų, norėčių grįžti į darbą, bet streikininkai juos stengiasi sulaukyti. Čia neapsieinama be prievartos, kuri pasiekė tokio laipsnio, kad buvo pritaikytas „riausių įstatymas“, kuris draudžia viešai telktis daugiau kaip 30 žmonių. Policijos buvo pareikšta, kad nebus kludoma tvarkingai piketuoti, tačiau bet kokiomis riaušimis bus užkirstas kelias.

Detroito miesto galva Albert E. Cobo pareiškė, kad streiką aštrina ir riaušės kelia komunistai. Streikininkams vadovaujanti unija (Local 351) dar 1949 metais buvo išmesta iš CIO dėl komunistų dominavimo unijoje.

iškeltas į pirmąją vietą, priklausys nuo Politinio Komiteto, kuris darbotvarkę tvarko ir Saugumo Tarybos. Bet čia jau bus diskusijos, kurios išga.

Britų pasiūlymai Londono konferencijai

Londono konferencija rugsėjo 28 sušaukta britų iniciatyva, kai prancūzai atmetė ankstyvesnį Europos gynybos planą. Jiem rūpi neleisti Vokietijai kariškai sustiprėti ir įeiti į Atlanto Sąjungą su pilnomis teisėmis. Tuo tarpu vokiečiai reikalauja visišką nepriklausomybę ir lygių teisių su kitomis valstybėmis. Britai tą priešingumą siūlo taip išspręsti:

1. trys didžiosios valstybės (Britanija, JAV ir Prancūzija) tuojau paskelbia, kad vakarų Vokietijai duodama visiškai laisvė ir baigiama okupacija;
2. pradedamos derybos su Jungtį vakarinei ir rytinei Vokietijai (derėtis tekstą su Sovietais);
3. praplečiamas Brituselio

ryškina JAV ir Sovietų Sąjungos pažūrą bei vieną arba antrą rėmėjus. Bus jau žinoma ir Londono konferencijos eiga.

tarpusavio paramos ir apsaugos paktas (sudarytas 1948 metais, apimamas Angliją, Prancūziją, Luksemburgą, Belgiją, Olandiją ir Daniją); būtų įjungta dar Vokietija ir Italija;

4. vakarų Vokietija priimama į Atlanto Sąjungą ir NATO Tarybą, kuri prižiūri atskirų kraštų apsiginklavimą.

Londonan išskridamas Dulles aiškiai neitidengė JAV nusistatymo, kuris siekia patenkinti ir prancūzus ir vokiečius. Jis tiek tepasakė, kad JAV neleidis statyti į pavojų savo saugumo, kuris yra susijęs su Europos saugumu. „JAV izoliacinė politika yra jau praejusi, — pareiškė Dulles, — nes laikrodžio atgal nepasuk-“

LENKAI NESUTARIA DĖL EGZILINIO PREZIDENTO

Londono egzilinis lenkų prezidentas Augustas Zaleskis, kaip praneša vokiečių spauda, rugsėjo 16 savo įpėdinių paskyręs kunigaikštį Eustachijų Sapiehą, gyvenantį dabar rytinėje Afrikoje. Šis senosios Lietuvos didikų giminės palikuonis 1916 metais buvo Regentų Tarybos pirmininku Varšuvoje. Jis buvo priešingas Juozui Pilsudskui. 1919 metais ėjo Lenkijos užsienio reikalų ministerio pareigas.

Tokių įpėdinių kiti lenkai nelaukė. Daugumas jų yra pradėję akciją, kad Zaleskio vietą užimtų gen. K. Sosnkowski. Zaleskis buvo žadėjęs tai padaryti šią vasarą, bet savo žodžio neišlaikė. Dėl to jį paskelbė jau „nebe prezidentu“ gen. W. Anders (Vladas Andriejauskas nuo Tauragės), kuris nuo 1950 m. rudens buvo Zaleskio pavaduotoju. Dabar gen. W. Anders susidėjo su Tautine Vienyste, kuri sudaro daugiausia buvusieji Pilsudskio šalininkai. Gen. W. Anders, be to, yra atleistas iš

lenkų karinių pajėgų generalinio inspektoriaus posto. Tas postas irgi rišasi su J. Pilsudskiu. Generaliniu inspektoriu paskirtas gen. Tokarzewskis.

Trečią lenkų grupę sudaro Tautinis Demokratų Sąjūdis, kurio priekyje stovi Stanislovas Mikolajczykas. Tuojau po karo jis buvo anglų įkalbėtas vykdyti į Lenkiją ir bandyti ten sudaryti nepriklausomą vyriausybę, kuri bendradarbiautų su komunistais. St. Mikolajczykas bandė, bet vos išnešė sveiką galvą ir atsidūrė Amerikoje. Čia jis dabar vadovauja Zaliajam Internacionalui (tarptautiniam valstiečių partijų junginiui).

Lenkų susiskaldymas nėra tikrai tremties pasekmė. Jų tarpusavio varžytinėse atsiliepija Anglijos ir Amerikos politika. Zaleskio šalininkai dar tebetiki Angliją, kuri juos ne kartą apvylė, bet ir šiuo metu nenorėtų egzilinės lenkų vyriausybės iš savo rankų paleisti. Už anglofiliją politiką pa-

sisako Zaleskio kancleris St. Cat-Mackewiczus, buvęs Vilniuje lenkų laikraščio „Słowo“ redaktorius, piktai puolęs lietuvius ir dabar tebesilaikąs įsikibęs Vilniaus. Lenkų leidžiamas Bodzianienės dienraštis „Kuryer Codzienny“ prikiša St. Cat - Mackewiczui per daug „lankstų nugarą“, jis taikėsis Stalinui, paskui Hitleriui, o dabar besilankstąs kitiem.

Mikolajczyko grupė linkusi remtis Jungtinėm Amerikos Valstybėm, kuriom būtų ne pro šalį egzilinės lenkų vyriausybės būstinę turėti savo žemėje. Gen. W. Anders, kuris praėjusio karo metu vadovavo lenkų legionui Italijoje, taigi kovėsi šalia anglų ir jų žinioje, yra apkartęs dėl pokarinės anglų politikos — meilikavimosi Maskvai.

Lietuviai yra bandę kalbėtis su gen. W. Andersu apie ateityje iškiliančias problemas. Tai darė Londone St. Lozoraitis ir K. Balutis. Aple tai buvo rašyta Darbininke rugsėjo 17. „Eltos Informacijos“, tą pačią žinią pakartodamas pridėjo tokią pastabą:

„Užsienio Reikalų Tarnyba yra užklausiusi pranešime minimas pasiuntinybes (Romos ir Londono. Red.), ar ši žinia atitinka tiesą. Nurodoma, kad derybos su lenkais yra visų mūsų veiksmų bendros ir sutartinės akcijos objektas. Todėl, atrodo, būtų buvę bendram lietuviškam reikalui naudingiau, jeigu prieš pradedant derybas būtų buvusios suderintos nuomonės tarp lietuviškųjų veiksmų.“ (Elta 1954 IX. 20).

Nėra abejonų, kad būtų geriau sutarti, kam ir kaip tartis. Jei tiesa, tai kalbėjosi du vyrai, kurių vienas pirmojo Didžiojo karo pabaigoje dar rašėsi mokykloje lenku, o paskui išėjo į Lietuvos politikos vairotojus, o antras, kilęs iš tėvų lietuvių ir Lietuvoje augęs, dabar keliasi į Lenkijos politikos viršūnes.

GELBETI BROLIO atskrido: Lansing, Mich., Indijos vyriausybės valdininkas Krishnamo Chari. Jo brolis Sankar Chari neteko kojos laboratorijos eksperimente ir nenorėdamas gyventi atsiskė priimti maistą (apacių).

ANGLIJOS KRANTŲ pasiekė keturi lenkų žvejai, kurie suėmė „Puszczyk“ laivo rusų kapitoną, jį uždarė kajutėje ir atplaukė į krantą.

VIENA IŠ ŠIŲ DIENŲ ISTORIJŲ (5)

Aš mėginsiu jums padėti

Gegužės 6 pavadare Alcon viešbutyje pasirodė vyras, kurį saugumo pareigūnas Cisek buvo pavadęs Helenos "globai". Kai jis pasakė "labas vakaras", paskui savo pavardę, Helena, kuri tuo metu kaip tik priiminėjo svečius, nubalo. Vadinasi, šitą vyrą, jauną liekną, rudom akim ir rudais plaukais, ji turi apdirbinėti. Greitai susigriebė, nusišypsojo ir paprasė: "Taip, Mr. Mellan, jums kambarys paliktas. O kol jus nuves į kambarį, prašau man palikti pasą, ir aš per tą laiką sutvarkysiu jums maisto reikalus. Matot, pas mus dar veikia kortelės. Jūs gausite dienai du šimtus gramų mėsos, penkiasdešimt gr. sviesto, šimtą gr. cukraus, tris šimtus gr. kvietinių miltų. Žinoma, — aiškino juokdamosi, — už tam tikrą atlyginimą mūsų svečiam parūpinama visa ir daugiau".

"Žinau," nusijuokė Mellanas, paduodamas ploną knygelytę — savo pasą. "O kada aš gausiu jį atgal?" paklausė. "Išvykdamas", atsakė Helena, taip pat juokdamasi. Mellanas iinktelėjo ir dingo. Helena atsivertė jo pasą. "Donald Alexander Mellan, gimęs 1915. 4. 2. gimimo vieta Sheffield, profesija — pirklys." Tai pasas, su kuriuo galima išvažiuoti iš šio krašto — galvojo Helena, dėdama jį į langelį. Porą dešimčių savo gyvenimo metų ji atiduotų už tokį pasą. Bet dabar ji turi jau skubinti pa-

Austrijos saugumo valdininkas patyrė iš Toni apie Jūrą atvykimą į Pragę, bet jam ėjosi suakiai, nes pagrindinė organizacija buvo sušokta. Tačiau Jūra pasiryžo nesitraukti iš Prahos, kol neįvykdė jam duoto uždavinio — pernešti per sieną parūpintą aerodromo nuotrauką. Tuo pačiu metu iš Helenos patyrė ir apie laukiamo Prahoje brito Mellano atvykimą.

informuoti "draugą" Cisek, kad jis tikrai atvyko...

★ Po poros valandų Mellanas nusileido gerai nusiteikęs ir, šarmantiškai šypsodamasis, priėjo prie Helenos.

"Madame, jūs turite man pagelbėti", lyg išdaigų ieškodamas, pradėjo Mellanas.

"Mielai, jei tik galėsiu", pažadėjo Helena, vykdydama Ciseko įsakymą. Mellanas išdėstė, kad j's norėtų pamatyti Prahos naktinį gyvenimą. Bet jis bijas padaryti klaidų, kurios paskui gali užsieniui skaudžiai atsilipti. Kai Helena jam patarinėjo, ką aplankyti ir ko neverta, pastebėjo, kad jis nesidėda į galvą jam duodamų patarimų, o daugiau įsiklauso į jos kalbą ir įsižiūri į ją patį. "Iš kur jūs mokate taip gerai angliškai?" staiga Mellanas nutraukė jos aiškinimą.

"Keleris metus gyvenau Amerikoje."

"Amerikoje? Labai įdomu. O kaip gi čia vėl atsiradot?"

"O tai ilga istorija, ir ji vargiai busmanstai įdomi", susilaukė Helena, prisiminus Cisek įsakymą nesisukti peranksti... Pasikaibėjimas bagėsi tuo, kad Mellanas paprasė, ar ji pati nebūtų laisva tą vakarą su juo pakeliauti po Prahos nakties gyvenimą. Helena sutiko. Po dešimties minučių ji atėjo persirengus juodais vakariniams drabužiais. "Kas jums, ponas Mellan, yra, ar aš taip negerai atrodo, kad žiūrėte į mane, lyg į istorinį paminklą?" — nusijuokė Helena.

"Atisiskite, — teisinio Mellanas, — maniau, kad pas jus seniai tokių dalykų nėra. Maniau, kad tai priklausytų tik seniai atgyventai supuvusiai kapitalistinei buržuazijai".

"Kai kada galime ir mes būti dekadentiški. Ypatingom progom..."

★ Pakeliui į Boccacio restoraną Helena galvojo, kad šnipas turėtų kitaip atrodyti nei šis Mellanas. Jis per daug nuoširdaus žvilgsnio; per daug jis jaunuoliškai išdykaujantis... Restorane Mellanas vėl grįžo prie Helenos istorijos, ir kai tą istoriją ji baigė, paklausė: "Ar jūsų vyras jums iš Amerikos dabar neparašo?"

"Ne. Prašiau, kad nerašytų."

KAIP BOLŠEVIKAI RŪPINASI DARBO ŽMONĖMIS

Š. m. liepos mėn. 17 d. "Tiesa", kurios nesiteikia nusirašyti mūsų komunistiškai laikraščiai, kaip "Laisvė" ir "Vilnis" (nusirašo tik pagyras), nusiskundžia, kad "elės ministerijų, žinybų bei įmonių vadovai vis dar nepripažino nuolat, sistemingai rūpintis darbininkų buitimi, dažnai užmiršta buitinius klausimus. Vis dar nemaža esama beširdiškumo ir abejingumo šiame svarbiame darbe."

Anksčiau "Tiesa" buvo nurodžiusi, kaip pagal pačių bolševikų šaltinius vyksta Vilniuje namų statyba. Dabar liepos 17 d. "Tiesa" tuos Paleckio arba Vilniaus miesto vykdomojo komiteto deputatų tarybos pirmininko pavaduotojo Jurčenko teigimus tik patvirtina, plačiai pavaizduodama, kaip Sovietinės Lietuvos sostinėje gyvena darbo žmonės. "Tiesa" nurodo, kad bloga padėtis Vilniaus "Komunaro" gamyklos darbininkų bendrabutyje, esančiame Aguonų gatvėje: jame nešvaru, grindys nedažytos, lyjant pro lubas teka vanduo.

Dėl tokios bolševikinės tvarkos darbininkai skundžiasi fabriko direktoriui Jermakovui. Tačiau pastarasis į viską tik moja ranka. "Kas davė drg. Jermakovui teisę abejingai žiūrėti į darbininkų buitinius reikalus? Apie blogą padėtį bendrabutyje gerai žino vietinės ir kuro pramonės ministerijos įtakingieji darbuotojai. Deja, tas reikalo nepagerina, nors jau seniai žadėta bendrabutį sutvarkyti" — šaukia "Tiesa".

Toliau pati nurodo, jog ir kitur "kai kuriose įmonėse darbininkams nesuteiktas gyvenamasis plotas". Tokiuose stambiuose fabrikuose, kaip šiaulių "Elnias" ar Vilniaus "Sparta", visai nėra net ir tokių bendrabučių.

Toks vaizdas ne tik viename Vilniuje; provincijoje dar blogiau. Štai imkime kad ir Kauno "Jėgos" fabriką. Ten dirba

BERLYNE tarp vakarų ir rytų zonų atidarytas naujas perėjimo punktas.

Vistiek visi laišškai saugumo tikrinami."

"Tai liūdna istorija".

"Praha pilna tokių istorijų", pasakė Helena, ir abu nutilo.

"Žinot ką, Mrs. Helena?" — tylą nutraukė pirmasis Mellanas.

"Klausau, Mr. Mellan, kas jums yra?" — nustebo visai nejuokais išraiška jo veido, kuriame staiga dingo visai jaunuoliškas vėjavaikiškumas. Mellanas pradėjo aiškinti, kad jis išbus Prahoje penkis dienas, jeigu reikalai eis gerai. Jis prašas ją, ar ji nesutiktų pabūti per tą laiką jo asmeninė vertėja. Kai ji atsakė, "jog vertėją tikriausiai jam duos jo atstovybė, Mellanas ėmė aiškintis:

"Žinoma, duos, bet aš negaliu jį naudoti... Matot, sakysiu atvirai. Jūs žinot, kad tarp Rytų ir Vakarų prekyba varžoma. Amerikiečiai pasiryžo per geležinę sieną nepraleisti nė vaikų vežimėlio..."

"Na, ir?"

"Normali ūkio eiga ginasi nuo tokio varžymo visais būdais. Mes, biznio žmonės, ieskome patys kelių savo gaminiams. Kaip upės vanduo pro užtvankas. Aš, sakysim, tokį kelią esu suradęs ir dėl to esu čia, kad su jūsų prekybininkais sudaryčiau sutartį. Tai galiausiai sakyd aš jums, bet to negaliu sakyti savo atstovybei. Suprantat?"

(Bus daugiau)

SPAUDA

Kam vaikui reikalinga gimtoji kalba?

Lenkų Amerikoje yra žymiai daugiau negu lietuvių, bet ir jie sąsėd amerikonejimo įtakoje, ir jų vaikai jau pamiršo savo tėvų kalbą. Dar prasciau, kad gamtosios kalbos paįys tėvai nemoko savo vaikų ir stato klausimą: "kam mano vaikui ta kalba?" Į tą klausimą gražiai atsako lenkų kun. Wladyslaw Klos savo straipsniu Buffalo liudžiama lenkų laikrastyje. Pamo-komas jis ir lietuviams.

Mokslo metų pradžios praga kun. W. Klos kreipiasi į tėvus prašydamas

ateiti į tatką ir padėti vaikams išmokyti lenkiškai.

Žinau, kad nevienas dėl to pasižiūsi: "kam mano vaikui ta kalba ir dar kažkokia lenkiška? Jam pakaks, jei gerai pamoks angliškai. Čia jis gimė, čia jis auga ir bręsta. Turėti mokėti šio krašto kalbą, mokėti gerai, kalbėti gražiai"... Taip, tai yra tiesa, bet tos vienos kalbos jam nepakanka. Aš noriu aiškiai pabrėžti: nepakanka.

Tūkstančiai lenkų yra dabar išbarstyti po visą pasaulį ir nežinau, kur savo tautietį gali sutikti. Ar su juo susikalbėsi? Pasaulis yra šiandien susiaurėjęs, greitai žmogus su žmogumi susitinka, dėl to negalima užsidaryti tik savo klate, negalima ir reikalauti, kad visas pasaulis kalbėtų tik angliškai.

Kai kurie su manim sutiks ir sakys: "na, gerai, jei jau mano vaikas turi mokytis kitos kalbos, tai tesimoko ispaniškai, itališkai, prancūziškai; bet kokia jam bus nauda iš lenkiškos kalbos?" Ne, mano mieli, labai apsirinkate! Jūsų vaikas bus didžiai patenkintas, kad moka savo tėvų ir protėvių kalbą...

Aš netikiu ir tam tvirtinimui, kad vaikas, besimokydamas lenkiškai, sugadys savo anglišką tarseną. Antai, žymi lenkų artistė Modrzejewska, dailiai kalbanti lenkiškai, savo anglišką kalbą žavi ir amerikiečius ir pačius anglus.

Nesigėdinkite savo tėvų kalbos, nes tai yra kalba anų tėvų ir motinų, kurie per kartą kartas ją išlaikė,

nes tai kalba krašte palikusiujų brolių, nes tai kalba didžiųjų rašytojų ir poetų... Ne-

galvokite, kad vaikui padarysite skriaudą, jei jis susipažins su Lenkija ir jos kultūra? Už tai vaikas jums bus tik dėkngas. Ir jums patems, girdint vaiko lūpose savo gimtąją kalbą, bus džiaugsmo. Nereikia žiūrėti, kad vaikas čia gimė, čia jo tėviškė buvo ir paliks, kad jis gal būt niekada nematys Lenkijos... Jam bus nauda, kad galės į rankas paimti ir skaityti lenkišką knygą ir laikraštį, kad galės susipažinti su Lenkijos buitimi, istorija ir kultūra...

Tebūnie man leista, — baigia kun. W. Klos, — pradedant mokslo metus, be kitų uždavinių, pabrėžti ir tą: "jūsų vaikui turi pramokti lenkiškai!"

Ar ne tą patį reikėtų pasakyti ir lietuviams, kurių nevienas nuleidžia rankas: "tai jau mano vaikas neišmokys ir tenevargsta su lietuvių kalba." O lietuvių kalba yra viena iš seniausių, kalba kenčiančiųjų gimtoje žemėje, kalba išlaikyta didžiausiose persekiojimuose. Kam apie juos kalbame, jei patys save persekiojame? Atkreipkite dėmesį į lenkų kunigo žodžius: "ateikite į tatką vaikus išmokyti gimtosios kalbos."

● Aviacijos akademijon (Colorado Springs, Colo.) tepadavė prašymus tikrai 500 aspirantų, o buvo laukiama arti 5000. Jaunuolių nenoras mokytis skraidyti sprausminiais lėktuvais Pentagonui sudaro rūpesčio.

AMŽINA DOVANA JŲSŲ ARTIMIESIEMS IR JŲMS PATIEMS

SALEZIECIU

Už Skaistytikos Sielas Draugija

Gyvieji ir mirusieji gali būti įrašomi. Nariai prisimenami kasdien 6 Mišiose

Aukla

pagal Jūsų išgales

Rašyk

SALESIAN MISSION PROCURE

148 Main Street

New Rochelle, New York

Šaukiamas LDS suvažiavimas

Šeštadienį ir sekmadienį, spalio 23 ir 24, šv. Petro Lietuvių parapijoi, So. Boston, Mass., įvyks šv. Juozapo Lietuvių Romos Katalikų Darbininkų Sąjungos (LDS) seimas.

Seimas prasidės iškilmingomis šv. Mišiomis ir pamokslu šeštadienį, spalio 23 d., 9 val. rytą, šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje, W. Fifth Street. Po pamaldų, 10:30 val., prasidės seimo sesijos, bažnyčios svetainėje.

Sekmadienį, spalio 24, 10 val. rytą, šv. Petro lietuvių par. bažnyčioje bus šv. Mišios už gyvus ir mirusius LDS narius ir pamokslas. Po pietų, 1:30 valandą, bažnyčios svetainėje, seimo sesijos.

Seimo darbotvarkę paskelbsime vėliau.

Kviečiame išrinkti atstovus. LDS apskritys gali išrinkti po du atstovus. Kiekviena kuopa gali išrinkti po vieną atstovą. Kuopos, kurios turi daugiau kaip 10 narių, gali išrinkti po vieną atstovą nuo kiekvienų 10 narių. Atstovai privalo gauti įgaliojimus su valdybos parašais: dvasios vado, pirmininko ir raštininko. Centro valdybos ir garbės nariai gali dalyvauti seime ir be įgaliojimų. Pilnateisiais organizacijos nariais yra garbės nariai, moką mokesius nariai arba vienas iš mokančio mokesčius nario šeimos narys. Tačiau šeimos nariai turi būti įrašę į LDS organizaciją. Atstovai atstovauja tik pilnatiesiam nariam.

Seimo pirmos dienos vakare įvyks koncertas ir vaidinimas. Programą atliks pakviestas šv. Juozapo lietuvių parapijos choras ir vaidintojai, kompozitoriaus Aleksandro J. Aleksio vadovaujami.

Prašome iš anksto pranešti, kiek ir kas atvyks į seimą ir taip pat siūsti naujus sumanymus organizacijos gerovei LDS Centru, 50 Cottage St., Norwood, Mass.

LDS CENTRO VALDYBOS

Dvasios Vadas Kun. Pr. A. Virmauskas

Pirm. Vincas J. Kudirka

Sekr. Antanas F. Kneizys

Now you can more than double your return on Savings Bonds!

YOUR MATURING SERIES E BONDS CAN EARN INTEREST 10 YEARS LONGER—AT 3%!

The Savings Bond you bought 10 years ago for \$37.50 is worth \$50 today—a net increase of \$12.50. But now you can hold that same Bond for ten more years and cash it for \$67.34—a net increase of \$29.84! Yes, you can more than double your original return on any size Bonds you buy—simply by holding on to them!

So, to make the most from your Savings Bonds, let them keep working for you. And why not buy more—through the Payroll Savings Plan? Your pay office will be glad to save out a part of

your check before you draw your pay each payday—a few dollars or as much as you want. As the money accumulates, it is immediately used to buy Bonds for you.

Save \$5 a week through the Plan, and in five years your savings will grow to \$1,367.90 ... in 9 years, 8 months to \$2,850.70 ... in 19 years, 8 months ... to \$6,872.54!

Today, join the Payroll Savings Plan—or, if you're self-employed, start the Bond-A-Month Plan where you bank.

Now even better! Invest more in Savings Bonds!

U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

BY
FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951 under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusei metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko Redakcinė Komitėja. Vyr. red. S. Sužiedėlis

Stripsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožiūra. Nenaudoti stripsniai saugomi ir gražinami tiksliai autoriams prašant. Pavardę pasirašyti stripsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Palaikysime kaip virvę kariamajam

Gerai yra žinomas ir dažnai kartojamas Lenino posakis, jog kelias į pasaulinę komunistų revoliuciją veda ne per Paryžių ar Londoną, bet per Pekingą. Rečiau užsimenama, jog Leninas yra dar pasakęs, kad į tą pasaulinę revoliuciją pro Pekingo miestą komunistai išjos ant socialdemokratų. "Mes juos palaikysime taip, kaip yra palaikoma virvė ant keriamojo žmogaus kaklo." Vadinasi, tegu jie mums tuo tarpu talkina kitus karti, o paskui juos pačius pakarsime.

Per 37 metus bolševikų siautėjimo Rusijoje ir kituose kraštuose tas Lenino metodas buvo ir tebėra plačiai taikomas ne vien socialistams. Kol bolševikams reikia, jie pasiremia kiekvienu žmogumi, sutinkančiu jiems talkinti, o paskui užneriam jam ant kaklo virvę ir nutempia į kartuves, kalėjimą arba Sibirą. Susidarytų labai ilga eilė, jei norėtume išvardinti visus, kurie padėjo bolševikams įsitvirtinti ir pačioje Rusijoje ir kituose kraštuose, ypač paskutiniojo karo ir pokario metu. Šiandien daugumos jau nėra, nes jie virvę palaikė ir ant jos patys buvo pakarti. Ir vis dėlto žmonių tai nepamoko: jie tebetūpčioja apie bolševikus ir jiems talkina.

Vieni iš paskutiniųjų tokių talkininkų yra Anglijos socialistai darbiečiai. Neseniai visas jų būrys lankė Maskvą ir raudonąją Kiniją. Delegacijai vadovavo darbiečių partijos lyderis ir buvęs Britanijos ministras pirmininkas Clement R. Attlee. Šiomis dienomis pro Australiją, Pacifiką ir JAV jis grįžo į Angliją. Kiti taip pat yra sugrįžę. Grįžo, sakykime, užsiauginę raudonųjų kiniečių ilgas kasas, it kokias virves, kurias dabar nori ir kitiems įpiršti. Kitais žodžiais tariant, jie skelbia:

1. Mao-Tse-tungas esąs antrasis Tito, dėl to su raudonąja Kinija reikia taip apseiti kaip su Jugoslavija — užmegsti visai normalius ryšius ir įsileisti į Jungtines Tautas; 2. raudonajai Kinijai turi būti tuojuo grąžinta Formoza ir juo greičiau bus tai padaryta, juo bus geriau; 3. raudonojoje Kinijoje nesą jokio religijos ar sąžinės laisvės varžymo.

Tokia yra giesmė Anglijos socialistų, kurie Peikinge, "pašaulinės revoliucijos vartuose", gražiai buvo priimti, bet dar nepakarti, kol bolševikai neatėjo iki Paryžiaus ir Londono.

Nėra čia prasmės atkalbinėti užsispyrusiai aklą, kad jis nesikabintų ant sausos šakos. Pakaks tik priminti, ką Melbourne arkivyskupas D. Mannix pastebėjo darbiečių partijos lyderiui C. R. Attlee, kai jis, pravažiuodamas pro Australiją, užgiedoję apie religijos laisvę raudonojoje Kinijoje. Arkivyskupas, nurodęs nuogus faktus ir skaičius nužudytų bei ištremtų katalikų ir protestantų dvasininkų ir tikinčiųjų, pastebėjo: "Kinijos komunistai apdėmė Attlee akis ne tik religijos laisvės, bet ir kitais klausimais."

Taigi, kas dar mato, tegu gerai įsižiūri į virvę, kurią bolševikai turi parengę kiekvienam savo talkininkui.

Maskva laužo sutartis

V. Sidzikausko pranešimas Pevergtųjų Jungt. Tautų seime

Lietuvių Delegacijos pirminkas Vac. Sidzikauskas, pasveikinęs seimą, pareiškė, kad jis pavergtos ir nutildytos Lietuvos vardu turi konstatuoti, jog visi mėginimai praeityje sugyventi su Sovietų Sąjunga buvo nesėkmingi.

LIETUVOS SUTARTYS SU SOV. SĄJUNGA

"Lietuvos ir Sovietų Sąjungos politiniai santykiai, kalbėjo toliau Vac. Sidzikauskas, — dviejų pasaulinių karų laikotarpyje buvo nustatyti 1920 m. liepos 12 d. taikos sutartimi, 1926 m. rugsėjo 28 d., nepuolimo sutartimi, 1933 m. liepos 5 d. Londone pasirašyta agresijos sąvokai aptarimo konvencija ir abiejų šalių tarpautiniai įsipareigojimai, surišta su jų buvimu Tautų Sąjungoje ir prisidėjimu prie Briand - Kellogo paktų."

Lietuvos vyriausybės pastangos sugyventi su Sov. Sąjunga "atitinkamomis progomis, kaip pavyzdžiui 1935 m. (taikos sutarties pasirašymo 15 metų sukakties proga) buvo įvertintos ir paties Sovietų užsienio reikalų komisaro. Štai jo pareiškimas:

— Taikos sutartis ne tik žymi pradžią Sovietų Sąjungos ir Lietuvos oficialių santykių, bet ir draugiškų santykių, nesudrumstų nieku per pastaruosius 15 metų. Dar daugiau. Su kiekvienais praėjusiais metais šie santykiai darės vis tvirtesni ir glaudesni. Tada atsispindėjo mūsų vyriausybės per tuos metus sudarytuose įvairiuose diplomatinuose aktuose.

Dar 1939 metų pavasarį tas pats Maskvos komisaras štai kaip bylojo:

— Sovietų Sąjungos ir Lietuvos santykiai per praėjusius 19 metų buvo pastovūs ir nesikeičia. Jie ir toliau yra stipriami ir plečiami.

Tačiau netrukus pasirodė, kad šios visos skambios sovietinės deklaracijos tebuvo priedanga Kremliaus valdovų tikriesiems siekimams nuslėpti."

MASKVA SUTARTIS SU LAUŽO IR LIETUVĄ PAVEIGIA

"Pasauliniam karui prasidėjus, Sovietų Sąjungos vyriausybė yra įvykdžiusi šiuos nusi-kaltimus Lietuvos atžvilgiu:

1. 1939 m. rugpjūčio 23 ir

rugsėjo 28 d. Molotovas su Ribbentropu pasirašė slaptą sąmokslą susitarimą. Tai buvo dviejų totalistinių galybių sąmokslas prieš taiką. Tai buvo tiesioginės agresijos veiksmas prieš Lietuvą, Latviją, Estiją,

Vac. Sidzikauskas

Suomiją, Lenkiją ir Rumuniją.

2. 1940 m. birželio 15 d. nieku nekaltą Lietuvą buvo užpul-ta Sovietų Sąjungos reguliarių karinių jėgų.

3. Jau kitą dieną Lietuvos respublikos teisėta vyriausybė buvo sovietinio okupanto paleista ir pakeista nauja su Maskva klusniais komunistiniais kvailingais vadovaujamuose poste.

4. 1940 m. rugpjūčio 3 d. Aukščiausiasis Sovietas Maskvoje įscentizavo vienašališką Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą.

5. Maskva įvedė Lietuvoje bolševikinį režimą ir Sovietų slaptosios policijos pareigūnai įvykdė masinius suėmimus, masines žudynes ir masines lietuvių deportacijas. Okupanto visokiais pavaldais vykdomas genocidas graso pačiai lietuvių tautos egzistencijai.

6. Sovietai Lietuvoje panaikino visas žmogaus teises ir pagrindines laisves, įvedė beprecedentinio moralinio bei fizinio teroro santvarką, išnaudoja darbo žmones ir apgrobia kraštą.

7. Maskva suvaržė betkurią informaciją iš Lietuvos ir į Lietuvą, ir paskelbė Lietuvą draudžiamąja užsieniečiams lankytajams sritimi.

Neseniai iš Sovietų Sąjungos

grįžę 2 Columbijos universiteto studentai pranešė, kad buvo atmetę jų prašymų aplankyti Baltijos respublikas. Kam sudaryta ta už geležinės uždangos dar viena plieninė uždanga?"

REIKŠMINGI MOLOTOVO IR VIŠINSKIO PAREIŠKIMAI

"Valstybės pasakretorius gen. Bedel Smith Ženevos konferencijoje, reikšdamas savo abejonę dėl Molotovo sūlomų Europai ir Azijai saugumo garantijų, pavyzdžiu prisiminė... Baltijos valstybių likimą. Į tai replikuodamas Molotovas priminė... — Sovietų Užsienų Reikalų Ministerijos 1948 m. išleista pamfletas, kuriame esą galima rasti visi reikalingi paaiškinimai. O sovietinis pamfletas ("Istorijos klastotojai") pripažįsta, kad

Baltijos valstybes raudonoji armija užgrobė jėga,

teigdamas betgi, kad tas užgrobimas buvęs pateisinamas būtinumu antrajam frontui sudaryti ir tą frontą nukelti galimai toliau į vakarus nuo Sovietų Sąjungos sienų. Jei tat atitiktų tiesą, kaip tada pateisinti klastingą Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą, prievartinę Lietuvos sovietizaciją bei rusifikaciją ir nesibaigiančią sovietų okupaciją Lietuvoje?

Višinskis, kuris pats yra atsakingas už dabartines Baltijos valstybių nelaimes, prispir-

ANEURIN BEVAN, Anglijos darbietis, Kinijos anglių kasyklose.

tas iš Jungtinių Tautų tribūnos, iškišo skirtingą nuo Molotovo Baltijos valstybių užgrobimo versiją.

Višinskis, būtent, 1952 m. Jungtinių Tautų Politinėje Komisijoje pareiškė, kad lietuvių tauta savo laisva valia apsisprendė įsijungti į Sovietų Sąjungą, kitais žodžiais tariant — apsisprendė atsisakyti laisvės ir nepriklausomybės; savo laisvu apsisprendimu pasirinko vergiją Sovietų Sąjungoje.

Tokie begėdiški faktų klastojimai tikrai yra reti žmonių istorijoje."

BOLŠEVIKAI VYKDO TRADICINĮ RUSŲ IMPERIALIZMĄ

"Sovietų vyriausybės agresija prieš Lietuvą buvo ne kas kita, kaip iš carinės imperijos paveldėto Rusijos tradicinio imperializmo ir pasaulį užvaldyti siekiančio komunistinio kolonializmo savotiškas junginys, nuosekli išdava. Nuo caro Jono Žiauriojo laikų vykdoma tradicinė Rusijos politika, kaip pareiškė Molotovas 1940 m. birželio 30 d. Maskvoje okupuotos Lietuvos marionetiniam vicepremierui Krėvei-Mickevičiui, reikalaujant Baltijos valstybes prijungti prie Sovietų Sąjungos:

— Pirmasis pasaulinis karas atnešė Rusijai komunistinį režimą ir jį įtvirtino. Antrasis pasaulio karas Rusijos komunistų valdžią išplėsi į Europą bei Aziją, o tretysis pasaulio karas — į Ameriką.

Taigi Baltijos valstybių okupavimas Maskvai tėra Rusijos imperializmo planų vykdymas ir prietilių sudarymas tolesnei

C. ATTLEE, darbiečių partijos lyderis, vizitavęs Maskvą ir raudonąją Kiniją, atvyko į Australiją.

komunistinei ekspansijai į vakarus.

AR GALIMA SU SOV. RUSIJA SUGYVENTI?

"Molotovas savo įvade sovietų leidiniui — Totalinio karo ūk's ir raudonoji armija — 1941 m. yra šiaip nušvietęs:

— Sovietinės valstybės sam-būvis su likusiu pasauliu il-gesniai laikui yra neįmanoma. Šių dviejų pasaulių priešingumai gali būti išspręsti tik kruvinoje kovoje ginklo jėga. Kito sprendimo nėra. Laimės tas, kas jausis pakankamai stiprus kovai pradėti pirmasis.

Sovietų Sąjunga dėl savo agresijos prieš Suomiją 1939 m. gruodžio 14 d. buvo išguita iš Tautų Sąjungos. Nuernbergo Tarptautinis Tribunalas hitlerinį Austrijos prijungimą prie Vokietijos kvalifikavo kaip agresijos veiksmą ir jį pasmerkė. Sovietų Sąjungos agresija prieš Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes taip pat yra pasmerkta Vakarų demokrati-ju, ypač Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybės.

TEREIKIA LAIKO

Lietuvos delegacijos pirminkas Vac. Sidzikauskas pareiškė, kad lietuvių tauta yra pasiryžusi tęsti bekompromisinę kovą su bolševizmu ir padėkojęs PJT teismui už Baltijos valstybių protesto prieš sov. Sąjungą parėmimą, savo reikšmingą pranešimą baigė šekspyro žodžiais:

— Nors užgrobikas kurį laiką gali rikiuoti valdžią, tačiau dangus yra teisingas ir netiesi sužlugdyti tereikia laiko.

ANGELAS SARGAS

PEDRO A. de ALACRONAS

2.

Tamsta stebėsies, šventasis tėve, kaip toks nekaltas penkiolikos mėnesių kūdikis tiek gero visai šeimai galėjo padaryti.

Tuos žodžius tardamas, Manuelis parodė klebonui savo dešinę ranką, kuri buvo sudarkyta baisios žaizdos.

— Jis mirė penkiolikos mėnesių. Taip, jis mirė penkiolikos mėnesių, o vis dėl to jo gyvenimas nebuvo veltui.

Tamsta žinai, kunige klebone, kokia liūdna diena buvo 1811 m. liepos 28-ji, nors tamsta pats buvai belaisvis ir miesto vargo nematėi. Jūs nematėte, kaip penki tūkstančiai ispanų mirė per dešimt valandų, kaip liepsnose skendėjo namai ir bažnyčios, kaip silpnos ir niekeno neginamos moterys buvo žudomos, o padorios merginos ir vienuolės niekinamos. Jūs nematėte, kaip plėšikavimas maišėsi su gir-

tuokliavimu, aistros su skerdynėmis. Jūs nematėte vieno iš didžiausių didvyriškų darbų pasaulio nukariautojo — pusdievio Napoleono.

Aš visa tai mačiau. Aš mačiau, kaip mirtinai sužeistieji kėlės iš mirties patalo ir vietoj marškos ėmė karda, kad galėtų mirti nuo svetimų karių rankos. Toj pačioj gatvėj aš mačiau moterį su nukirsta galva ir kūdikiu prie krūtinės. Garšiai verkdami vaikai klajojo aplinkui. Prakeikti svetimi ginklai.

Tą baisią dieną žuvo mano broliai. Laimingi jie.

Kai sužeidė mano dešinę ranką ir aš nebegalėjau toliau kovoti, pabėgau į Klaros motinos namus.

Klara stovėjo išsigandusi, savo gyvybę susirūpinusi, išbėgusi ir drebėdama ant balkono. Ji linksmai suriko, kai pamatė mane gatvėje.

Aš įėjau. Bet mano perse-

kiotojai pastebėjo ją. O ji buvo tokia graži.

Ziauriai juokdamies ir brutaliai šaukdami, jie pasveikino gražuolę.

Po valandėlės braškėdamas įgriuvo mūsų durys, kurias priešai kirviu iškirto. Mes buvome žuvę.

Klaros motina, kuri nelaimingai kūdikį laikė rankose, — jis dabar ramiai ilsisi šios upės bangose, — pabėgo su mumis į namo cisterną, kuri buvo labai gili, bet kadangi jau ištisus mėnesius nebuvo liję, visiškai išdžiūvusi. Ši cisterna, kurios dugnas buvo maždaug aštuonių kvadratinų metrų ploto ir kuri aukštyn visą laiką siaurėjo, gilyn ėjo požeminiais laptais ir sudarė tam tikrą šulinio vamzdį, kuris baigėsi maždaug kiemo vidury. Čia prie turėklių buvo pritaisyti geležiniai skrituliai, kurių pagalba dviem kibirais buvo semiamas vanduo.

Miguelis — toks buvo mažojo vardas — buvo Klaros brolis ir jauniausias sūnus nelaimingosios, kurią prancūzai padarė našlę.

Šioj cisternoje mes galėjome visi keturi pasislėpti ir išsigelbėti. Nė vienas gyvas žmogus

negalėjo nujausti, kad mes šioj vietoj būtume pasislėpę arba kad apskritai tokia vieta buvo. Iš viršaus žiūrint, cisterna atrodė į paprastą šulinį.

Prancūzai manė, kad mes pabėgome per namo stogą.

Taip... mes buvome išgelbėti. Klara perėjo mano žaizdą, o motina maitino savo kūdikį. Nors žaizda baisiai skaudėjo, jaučiausi laimingas ir šypsojau...

Staiga išgirdome, kaip ištroškę prancūzai bandė pasemti vandens iš šulinio, kuriame mes tūnojome.

Galite, kunige klebone, įsivaizduoti, kokia mirtina baimė apėmė mus aną akimirka.

Mes visi susigūžome į kampaną, o prancūzai leido kibirą tol, kol jis atsimušė į žemę.

Mes vos drįsime kvėpuoti. Kibiras vėl pakilo aukštyn.

"Šulinyje išdžiūvęs", — šaukė prancūzai.

— Ten toliau bus vandens, — pridėjo vienas iš jų.

Dabar jie nueina, — galvojo Klara, jos motina ir aš.

Kad tikrai nebūtų jie čia nusileidę, — sukuždo kažkas kataloniškai.

Tai buvo perbėgėlis, kunige klebone; ispanas išdavė mus

— Kvaly, taip greit jie negalėjo čia nusileisti, — atsakė jam prancūzas.

— Tavo tiesa, — sakė išdavikas.

Jie nežinojo, kad į šią cisterną vedė požeminis įėjimas, kurio duris dengė toliau esančio vyno rūšio grindys; šios buvo sunkiai surandamos.

Mes patys padarėme kvailytę: uždarėme duris tarp cisternos ir rūšio ir nebegalėjome atidaryti, nesukeldami didesnio triukšmo.

Gali įsivaizduoti, kaip mes svyravome tarp baimės ir vilties, kai klausėmės šio pasikalbėjimo. Iš kampo, kuriame mes lindėjome, matėme jų galvy šėšėlius, kurie krito ant šulinio skylės nušviesto ploto. Jie judėjo ir šen ir ten. Kiekviena sekundė mums atrodė amžius.

Tą akimirka Miguelis pradėjo verkti.

Bet vos tik tai jis suriko, motina norėjo nuslopinti jo balsą, spausdama tą malonų kūdikį prie krūtinės.

— Ar negirdėjote, — suriko kažkas aukštai.

— Ne, — atsakė kitas.

— Paklausykite, — tarė išdavikas.

Taip prabėgo trys baisios minutės.

Miguelis vis dar norėjo verkti... Juo stipriau motina jį spaudė prie krūtinės, tuo neramesnis darėsi kūdikis. Bet riksmo jau niekas nebegirdėjo.

— Greičiausiai tai buvo tik tai aidas, — kalbėjo prancūzai, pamazų toldami nuo šulinio.

— Gali būti, — patvirtino išdavikas.

Jie ėjo prie išėjimo iš kiemo. Kardy žvangėjimas ir jų žingsnių triukšmas dar ilgai aidėjo.

Pavojus praėjo.

Bet laimė mums atėjo per vėlai.

Miguelis daugiau nebeverkė...

Jis mirė.

★

— Kunige klebone, kunige klebone, — šaukė Klaros motina, pertraukdama Manuelį. — Sakykite, kad tai yra netiesa. Aš savo vaiko nenužudžiau — jie tai padarė. Aš pasmaugiau jį, kad juos išgelbėčiau. Kunige klebone, atleiskite man, aš nesu bloga motina. Dėl savo kūdikio, dėl savo sūnaus aš tapau beprote. Aš nesu bloga motina.

— Kunige klebone, — tarė Klara, — mes jus atvedėme čia, kad jūs palaimintumėte vandenį, kuriame ilsis mano brolio layonas. Pavojaus metu nebuvo laiko jį palaidoti.

— Ar netiesa, kunige klebone, kad Miguelis bus danguje, — klausė Manuelis pro ašaras vos girdimu balsu.

— Taip, mano vaikai, — sakė kunigas, — už užtikrinu jums Dievo ir tėvynės vardu.

O tu, mano sesute, neverk daugiau, — kalbėjo jis toliau, kreipdamasis į senąją motiną. — Dievas tegul palaimina tavo kančias, kurias tu turi iškentėti, kaip aš dabar laiminu tą nekaltą vaiką, kuris tau jas suteikė. Danguje tu vėl rasi savo kūdikį ir sykiu su juo džiaugsis tavo siela. O jūs, kurie mylitės, neužmirškite, kad jūs savo laimę nupirkote kito kanciomis. Būkite pasirošę padėti savo artimui.

Taip kalbėjo klebonas. Pavasario saulė spindėjo. Žydėtos gėlės supo jį, linksmai giedoją paukšteliai. Jis palaimino Francoli upės bangas, kuriose išsėjos nelaimingas kūdikis, mažasis šeimos Angelas Sargas.

(Vertė N. K.)

KŪRYBOS PRIEDAS

Vienišas miškų poetas

10 METŲ NUO VYTAUTO MACERNIO MIRTIES

PAULIUS JURKUS

1944 metais, kai palikome gimtąsias sodybas ir pasidarėme tremtiniais, bolševikų tankai jau artėjo į Zemačių Kalvariją. Buvo šeštadienis, rugsėjo 7 d. Visi keliai užgulti pabėgėlių. Susitarėm ir mudu įsijungti į jų eilę ir keliauti tolyn, tolyn...

Vytautas turėjo atvažiuoti ir mane paimti. Jis vėlinosi, o bolševikai skubėjo. Už trijų kilometrų pasirodė jų tankai, ir aš nesulaukdamas išvažiuau. Kaip tik tuo laiku ir Vytautas atvyko į kiemą, pasikinkęs arklį.

Namuose atsisėdo valgomajame prie lango. Ant kalniuko suklego vokiečių ginklai. Jiems atsakė bolševikai. Minosvydžio sviedinys sprogo kieme. Skeveldra pataikė Vytautui tiesiai į galvą. Ten jis ir numirė mano motinos rankose.

Greitosiom laidojo tėviškės laukuose, netoli namų, ant kalniuko. Dar neužkasus duobės, užpuolė rusų kareiviai. Taip poeto kapas liko atviras, tartum dar norėtų paklausyti miškų ošimo.

Bolševikai ritosi. Jo kapą užkasė namiškiai. Vėliau ir juos išblaškė, išstrėmė, sukišo į kalėjimus.

Ten anuose kalneliuose, prie gražių lieknų pušų, senoji sodyboje, pasibaigė mudviejų didelė draugystė. Kaip gražus žiedas įsisėgė atminimų knygon, kurią vartydamas dabar sutinki ir susimąstai. Vėl grįžti į aną kaimą prie šiaurės genčių, girdi piemens ragelį, kylantį upe aukštyn, gūdžias dainas. Tai žemė, tai šarnelės kaimas dainuoja, tai piliakalnis, ežeriukai ir upeliai šaukia.

I jų šauksmą ir atsiliepė poetas, prakalbėdamas naują, sultingą vaizdą, gilioje prasmėje parodydamas tą žemės dvasią.

Didelė sodyba ir plačių polėkių tėvai nė nežinojo, kad jų 1920 m. birželio 6 gimęs sūnus Vytautas bus jų senos giminės gražiausias žiedas, atnešęs namams didelę garbę. Vytuko jaunystę dabojo auklėtoja, rašto mokė namų mokytoja. Namai dainavo. Jis įsiklausė į jų dainas ir pajuto pulsuojančią neramią šiaurės gentį.

MOKSLE

Vėliau mokėsi Sedos vidurinėje mokykloje ir Telšių gimnazijoje. Paskutinėse klasėse pabudo šis miškų vaikas, išgirdęs piemenų švilpynę, pradėjo pats dainuoti. Dar astuntoje klasėje būdamas jis sum-

no "Vizijas" ir parašo jų įžangą.

Baigęs gimnaziją, studijavo Kaune ir Vilniuje. Įnirtęs skverbėsi į literatūrą, filosofiją, tolyn...

Vytautas Mačernis

ją. Dienų dienas praleisdavo prie knygos, atsiskyręs nuo draugo ir miesto.

Vasarai grįždavo į namus, į miškų karalystę. Išėdavo ankstyvą rytą ir klajodavo. Užkopęs ant kalniuko, stebėdavo platumas ir grįždavo vakare degančiom akim. Vienišas ir liūdnas.

1943-44 m. žiemą praleido namie. Per dieną skaitydavo, o vakare išėdavo į miškus. Sugrįžęs nedegdavo žiburio, tamsoje sėdėdavo ir žiūrėdavo į naktį. Tada prakalbėdavo jo muza.

KŪRYBOJE

Parašė jis "Vizijas" ir "Metų sonetus". "Vizijos" baigtos 1942 metais ir Romoje Vytauto Sauliaus išleistos (1947). "Metų sonetams" pradžioje buvo užmanęs 12 eilėraščių kiekvienam laikui, vėliau — 24.

"Vizijoje" poetas grįžta iš miesto į savo namus, prie židinio ugnies jam prasiveria praėjimas. Ateina senuolė, susirenka šventei šiaurės gentis. Pabunda jo vaikystė, ir jis nuliūsta, kad tai praėjimas, palikusi poetui didelį ilgį ir skausmą. Kančia ateina lyg audra. Ir tik tada jis suranda Karalių gėlę — savo giliausią praskleidimą, tik per kančią jis pasiekia kelią, vedantį į aukštumas.

"Metų sonetuose", gamtos fone, vaizduoja žmogų įvairiose situacijose. Ir čia prasiveržia šurpi tragika. Poetas jaučia vienišas ir nepriktas. Jis meldžia dar didesnės kančios, nes 'skausmo platumos jo tėvynė', nes iš jų nauja rinktinė sisirikiavę ateina poezijos posmai.

Lenkai telkia archyvinę medžiagą

Londonė lenkai turi įsteigę gen. Sikorskio vardo Istorijos Institutą, kuris stengiasi suitelkti visus istorinius dokumentus, kokie tik galimi surinkti šiaurės geležinės sienos. Tą darbą pradėjo Dr. Edmundas Oppmanas dar 1944 m.; jam mirus medžiagą telkia ir tvarko jo žmona.

Šiame archyve yra sutelkta plati dokumentacija diplomatinė Lenkijos santykių su Anglija, Amerika, Prancūzija ir kitais kraštais, kai vokiečiai 1939 m. jau užėmė Lenkiją. Taip pat yra gausi medžiaga iš santykių su Sovietų Sąjunga, kai joje 1941-1942 m. buvo organizuojama lenkų ka-

riuomenė. Archyvas taip pat apima dokumentus iš lenkų kovų Vakaruose ir tremties gyvenimo.

Reikia pagirti tą lenkų rūpinimąsi išsaugoti dokumentus iš jų rezistencinės kovos Vakaruose, kai Lenkija yra bolševikų okupuota, o karas yra daug dokumentų sunaikinęs. Renkami dokumentai gali labai praversti tam metui, kai prasidės karinė ir diplomatinė Lenkijos išlaisvinimo kova.

Lietuviam tektų pagalvoti apie tokį pat darbą, nes neatrodo, kad Pasaulio Lietuvių Archyvas Chicagoje, kad ir kruopščiai tvarkomas, vargu galės tą uždavinį atlikti. S.

Vytauto Mačernio formos naujumas ir minties gilumas kaip tik ir patraukė visų dėmesį, išskėlė jį iš daugelio jaunųjų poetų.

Jo kiekvienas eilėraštis išbaigtas tvirta konstrukcija, mintis įvilktą į naują originalų vaizdą. Pro paprastus gamtos vaizdus, lyg pro nutapytus paveikslus, ateina kitas — didelis minčių ir idėjų pasaulis. Todėl jo poezija niekada neišsenka. Skaitant nuolat prasiveria naujos gėmės.

Anuo metu jį sutiko šiltai ir triukšmingai literatūros vakaruose. Jis traukė visų dėmesį spaudoje. Tryško jis kaip galingas miškų šaltinis, nešdamas didelį ir gaivų poezijos vandenį. Šie vandenys dar mums gerai nepažįstami, dar nesurinkti jo "Metų sonetai".

Kai susitelks jo poezija į vieną tomą, tada dar tvirtiau ir aukčiau iškils prieš mus vienišas ir tragiškas miškų poetas.

...Pradedamas mačiau artojų dideles šeimas, pasklidusias laukų platybėse... (Vyt. Mačernis). Ilustracijos iš V. Mačernio knygos "Vizijos". Raiziniai cinke dail. V. Aleksandravičiaus.

MUZIKA IR FILMAS

City Center opera

New Yorke rudens sezoną pradeda trečiadienį, rugsėjo 29 d., nauju "Aidos" pastatymu, į kurį įtraukti nauji dainininkai ir naujas dirigentas.

Metropolitan opera

šiemet pradeda 72 sezoną lapkričio 8 d. I operą priimta 13 naujų dainininkų, iš jų 4 iš Vokietijos bei Austrijos, 3 iš Italijos, viena iš Armenijos, kiti visi amerikiečiai. Visi austrai ir vokiečiai bei italai jau yra pagarsėję dainininkai, dalyvavę įvairių miestų ar valstybinėse operose. Su Algirdu Brazilio sutarties nebeatnaujinu. Jis jau išvažiuojo iš New Yorko į Chicago.

Tautų šokiai

New Yorke spalio mėn. 55 Street Playhouse kino teatre pradės rodyti "Pasaulio šokius" (The World Dances) didelį spalvotą filmą, kur dalyvauja per 1000 dainininkų ir šokėjų iš 20 tautų. Jų tarpe bus atstovaujama ir Lietuva, bus pašokta "Blezingėlės" ir "Džukų polka". Šokiuose dalyvauja ir pasaulinio garso ansamblių, ypatingas dėmesys skiriamas tautų papročiams ir tautiniams drabužiams. Visus šokius palydi specialus kome-

PASTATYKIME KRĖVEI PAMINKLĄ

1954. VII. 7 d. didysis mūsų dailiojo žodžio kūrėjas Vincas Krėvė, palikęs mums amžinai gyventi audrų šarūną, rūkanąjį Skirgailą, gamtos augintinį kerdžių Lapiną, giedrąjį gyvenimo išminčių dėdę Vainorų ir daugelį kitų, jo iš Dainavos miškinapių prikeltų ar šiaudinėje pastogėje sutiktų žmonių, — patsai atsigulė amžino poilsio Philadelphijos šv. Kryžiaus kapinėse.

Lietuvių visuomenės yra garbės pareiga nors kukliu lietuviško stiliaus paminklą atžymėti vietą, kur svečioje žemėje, toli nuo gimtojo Merkio ir Nemuno, priglausti šarūno dainiaus palaiikai.

Paminklo statymo reikalu tiesiogiai rūpnas Philadelphijoje sudarytas komitetas, kuris vietos lietuvių banke turi savo einamąją sąskaitą (Krevo Memorial Account S19789: Liberty Federal & Loan Association, 202 North Broad St., Philadelphia 2, Pa.).

Krėvės paminklo statymo garbės komitetas įeina:

dr. Jonas Aistis, rašytojas (Brooklyn), Benys Babrauskas, Liet. Rašytojų Dr-jos pirm. (Chicago), prel. Jonas Balkūnas (Maspeth, N. Y.), prof. dr. Jurgis Baltrušaitis (Paryžius), prof. dr. Mykolas Biržiška (Los Angeles), Ka-

zys Bradūnas, rašytojas (Baltimore), adv. Charles S. Chelieden, Lib. Fed. & Loan Assoc. prez. (Philadelphia), prof. dr. Juozas Eretas (Basel, Šveicarija), kun. Stasys Yla (Putnam, Conn.), prof. dr. Zenonas Ivinskis (Roma), prof. dr. Petras Jonikas, Lituanistikos Instituto prez. (Chicago), Jonas Kardelis, "Nepriklausomos Lietuvos" red. (Montreal), Faustas Kirša, rašytojas (Boston), prof. Steponas Kolupaila (Notre Dame University), Stasys Pilka, aktorius (Chicago), prof. dr. Alfred Senn (University of Pennsylvania), prof. dr. Pranas Skardžius (Cleveland), dr. Vanda Srtogienė (Chicago), prof. dr. Adolfas Šapoka, "Tėviškės Žiburių" red. (Toronto), inž. Pranas Zundė (Vokietija), inž. Vytautas Žemkalnis (Australija).

Lietuviškoji visuomenė labai prašoma siųsti aukas aukščiau nurodytu banko adresu. Patogumo dėliai maloniai prašoma atsiroose vietovėse sudaryti aukų rinkimo komitetus.

Aukotojų simbolinio ryšio su Nepamirštamuoju Dainavičiu ženklau aukų lapai bus įmūryti paminkle.

Krėvės paminklo statymo komitetas:

Vincas Maciūnas, pirm., Vytautas Mykolaitis, I vicepirm., Antanas Vasiliauskas, II vicepirm., Konstantinas Ostrauskas, I sekr., Marija Krasauskaitė, II sekr., Alfonsas Jurskis, izdo globėjas, Jonas Puzinas, izdo globėjas.

Komiteto adresas: 247 E. Albanus St., Philadelphia 20, Pa.

Rež. St. Pilka

baigia spaudai paruošti didžiu-lij 400 psl. teatro almanachą, kuris susidės iš dviejų dalių. Pirmoje tilps rašytojų, teatro kritikų, žymių aktorių bei režisierių straipsniai teatro temomis, antroje — Chicago, New Yorko, Detroito, Clevelando, Baltimorės ir kitų lietuviškų kolonijų teatrų bei scenos mėgėjų veikla. Idomu, kad kai kurių scenos sambūrių veikla siekia net 19 šimtmečio pabaigą. Redaktorius St. Pilka taip kruopščiai medžiagą rinko, jog atrodo, kad kiekvienas lietuviškas spektaklis, JAV or Kanadoje įvykęs, bus įtrauktas su visų vaidintojų pavardėmis. Almanachą puoš daugybė nuotraukų.

ESAMA IR TOKIŲ KNYGOS REKLAMŲ

Kadaise Gogolis Romoje, literatų kvartale, nepakeldamas karščių, nusimetė fraką ir rusišku entuziazmu šoko į fontaną pasimaudyti. Dabar tą patį pakartojo amerikietė šokėja Charlene Castle iš Tacoma, Wash. Ji pasirinko garsumą Trevi fontaną, į kurį visi turistai per petį meta pinigėli, galvodami apie savo laimę.

Šokėja prie fontano pasidėjo leopardo kailinėlį ir su maudymosi kostiumu šoko į fontaną, kartu pasiimdama ir beždžionę.

Greit prisistatė policija ir blondinę gražuolę išprašė iš fontano. Išgėrusi viski, ji pareiškė, kad tuo norėjo padaryti savo knygai reklamą. Abby Richer, iš New Yorko, kuris ją lydi, rašo knygą apie jos kelionę aplink pasaulį.

ATSIŪSTA PAMINETI

Dr. A. Šešplaukis — PRATIMINĖ LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA, mokyklai ir namams. Turinyje — žodžio ir kalbos dalys, pagrindiniai sintaksės dalykai, ištisinis ir sudėtinis sakiny, skiriamieji ženklai. Išleido Bendrijos leidykla Vokietijoje, 97 psl., kainą — minkštais viršeliais — 1,25 dol., kietais — 1,50 dol.

VYTAUTAS MACERNIS

Pirmoji vizija

Kai išbundu vidunaktį klaukiam ir ima širdį plakti,
O smilkintais tiksnais kančia,
Vėl užmiršti vaizdai, lyg pelkių šviesos rudeninę naktį,
Praeina pro mane.

Ir aš matau giminį šiaurės kelią
I saulę degančius namus.
Tas pats vidudienis. Mergaitė skambina pietums varpeliais,
Ir jų skambėjimas toks linksmas ir saldus.

Tokia tylalji, kaip lapės pabrendęs lapas,
I kaitrą sunkias pamažu.
Ir saulės spinduliai ant klevo lapų laša
Ir, lyg medus, nutyksta tarp šakų.

Bet vakaruos žatai jau temsta skliautas...
Kažkur toli dundėjimus girdžiu...
Turbūt ateina vandenys ant medžių kritusių šviesų
(nuplauti)

Ir atgaivint laukų.

Tikrai ateina jie. Po orą vaikosi perkūnijos oželiai,
Ištisę giedančius sparnus.
Gėlės taurė miegojęs vėjas kelias
Ir ima medžiai bust.

Ir štai pirmi lašai šiušena lapais,
Gainioja viesulas šnarenančias liūtis sodrias.
O nuo stogų žaltvykslės čiurkšlės plepa,
Upeliais sruva į valkas.

Mėlsvi žaibai vagoja skliautus. Šniokščia debesys ir žemė,
Ir dundesys vis nebaigia aidėt...
Bet pamažu nušvinčia pašaliai sutemę,
Ir audros tylą, lygiai vandenys išsekusioj versmėj...

Iš debesų suspindi saulė ir vyturėliai juokias...
Žvelgi — rasotom pievom atbrenda pavakarys.
O ežero meldoos pablūdusi lakstutė suokia,
O garsina sodus strazdų giesmė skambi.

Greit vakaras. Iš lauko grįžta tėvas į namus, kiemu
[atbėga šunes,
Ir vakarienės dūmai iš raudono kamino jau driekias
[pazėmiai.
Linguoja vėjas obelių viršūnėm,
Ir krystančių langų stikluos jau paskutinės šviesos
[baigia žaist.

KULTŪRINĖ KRONIKA

● New Yorko miesto biblioteka, po dail. V. K. Jonyno parodos Weyhe galerijoje, įsigijo keturis jo kūrinius. Trys iš jų medžio raiziniai (Kristaus užgimimas 1949 m., šv. Antanas ir Piemenėlis Kalėdų naktį, — 1950 m. kūrinių). Ketvirtas trispalvė litografija Bacharach pilies prie Mainzo iš 1950 metų. New Yorko miesto biblioteka turi patį didžiausią grafikos muziejų Amerikoje.

● Dail. V. K. Jonyno kūrinių paroda rengia Maine universitetas. Bus išstatyta apie 75 medžio raiziniai, litografija ir akvarelės kūrinių. Paroda vyks lapkričio mėn.

● Vitalis Dragunevičius, baigęs Freiburg Institute skulptūrą, atsiartinavęs Amerikos kariuomenėje ir kaip veteranas gavęs stipendiją, ketverių metų studijoms išvyko į Paryžių.

● Kun. Tomo Žiūraičio, OP, knygą — "Žodis ir gyvenimas" leidžia Ventos leidykla Vokietijoje. Knyga skiriama religinei ir tautinei rimčiai, turės apie 300 psl. Viršelį piešė dail. V. K. Jonynas.

● Ventos leidykla Vokietijoje išleidžia A. Vaičiūlaičio novelių rinktinę.

● Dail. Romas Viesulas, iki šiol parodose dalyvavęs su savo grafikos kūrinių, dabar Matrix galerijos New Yorke surengtoje parodoje išstatė tapybos darbą. Dail. R. Viesulas rengiasi vienas pats surengti savo kūrinių parodą.

● Dail. J. Rimša iš Peru valtybės grįžo į Argentiją. Jis yra numatęs savo kūrinių parodą suruošti Amerikoje ir Paryžiuje.

● Leonardas Žitkevičius išleidžia lyrynes ironijas, pavadinęs "Daiktai ir nuorūkos". Rinkinys turės apie 48 psl.

● Gabijos metraštyje bus ne tik gyvųjų autorių, bet ir paskutiniųjų metų mirusių dar nespausdintos kūrybos: Baltušaičio, Milašiaus, Savickio, J. Krūmino, Krėvės ir kitų.

● Elena Zukauskaitė, pianistė, Urugvajuje po 10 metų muzikos studijų baigė konservatorijos fortepiono klasę ir atidarė savo studiją.

Spaudos iškovojo 50 metų sukaktuvinius leidinius LITERATŪROS METRAŠTIS GABIJA

JAU SPAUDOJE IR PASIRODYS ŠI RUDENIŠioje didžiuojamo knygoje su savo naujausia kūryba dalyvauja ke-
lios dešimtys lietuvių rašytojų. Metraščių redaguoja Jonas Aistis ir Stepas Zbarskas. Ši knyga — tai kovojančio ir nepasiduodančio lietuvių atsparos dokumentas. Ši knyga vaizdžiau už viską kalbės apie mūsų tautos teisę turėti savo kalbą, raštą, laisvę ir tikėjimą.

Būkite šios knygos garbės prenumeratoriai — padėkite leidyklai atlikti sunkų šio didžiuojamo veikalo išleidimo darbą. Prenumerata primama iki š.m. spalio 15 dienos. Prenumeratorių pavardės bus paskelbtos knygoje. Metraštis bus didelio formato, įristas drobėje, kainuos \$6.00. Prenumeruojant iš anksto — tik \$5.00.

Užsakymai ir pinigai siunčiami šiuo adresu:
GABIJA, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Mažoji Lietuva skursta

Friedlando pereinamon stovyklon prie Goettingeno Vak. Vokietijoje atvykusi iš Karaliaučiaus viena rytprūsė vokiečių papasakojo, kad Karaliaučiuje beliko jau vos 21 vokiečiai. Dar pora dienų prieš jai išvažiuojant prie vienos krautuvės prieš ją uždarančią stovėjo 120 žmonių uodega. Iš gautosios 300 rublių mėnesinės algos, mokamus jai už darbus prie statybos, neužteko nusipirkti nei būtiniausių reikmenų. Teatrus ir kinus dėl per brangių kainų tegali lankyti tik rusų karininkai ir valdininkai.

Likusios nesugriautos Karaliaučiaus bažnyčios, kaip praneša "Pressedienst der Heimatvertriebenen" Nr. 36/54, yra visos uždarytos arba paverttos javų sandėliais.

Sembų krašte dalyje ūkininkų sodybų yra įsikūrę sovietų jūrininkai. Heiligen Kreuz bažnytkaimio bažnyčia stovi tuščia. Joje neseniai buvo įtaisytas arklių tvartas.

Minimoji Rytprūsų vokiečių, užaugusi Kuršių pamyrai, buvo 1945 m. deportuota į Rusiją ir turėjo ten dirbti įvairiose stovyklose, kol 1951 m. buvo atleista vėl atgal į Rytprūsius. Tai reiškė didelę išimtį, nes Rytprūsų vokiečiai, už ką nors deportuoti į Rumiją, atleisti iš darbo vergų stovyklų, paprastai negrąžinami į savo tėviškes, bet apgyvendinami kur nors skirtoje Gudijos dalyje. Grįžusi, Rytprūsioje rado labai liūdną vaizdą.

Daug kur laukai tiesiog dirvonuoja, pievos — apaugusios švendrėmis ir žolėmis.

Rytprūsų vokiečių pabėgėlių organas "Das Ostpreussenblatt" per kelis numerius atspaudė kilusio iš Šarkuvos, Kuršių Neringoje, vokiečio K. Girmiaus įspūdžius. Jis po nepaprastai nuotykingų ir skaudžių išgyvenimų neseniai buvo atleistas į Vokietijos rytinę zoną, iš kur persikėlė į Vak. Vokietiją. Girmiaus pareiškimu, žemės ūkis Rytprūsioje, kadais garsėjusiose kaip vokiečių javų aruodas, atrodė labai skurdžiai. Į kolchozus ar sovchozus suvarytiems valstiečiams mokama už darbadienį nuo 1 iki 4 sv. rugių. Pagrindinis atlyginimas kol-

chozo nariams — 30 rb mėnesiui. Tačiau už ankstyvųjų bulvių kg Karaliaučiuje tenka mokėti iki 8 rb, o pieno, dažniausiai atskiesto, litras vasarą kaštuoja 2,50 rb ir žiemą iki 4.

Kolchozininkai atrodo kaip tikri skarmaliai.

Sembų krašte dirbama tik kokia ketvirta dalis visos žemės. Kolchozų gyvuliai sulyse — tik vieni kaulai ir oda. Kadangi neužtenka pašaro, tai karvės jau vasario mėnesį išvaromos į laukus, kur jos graužia medžių žievis ir samanas.

Nemuno žemupyje, tarp Rusnės ir Gilijos, prie Kaukėnų 1946 m. vanduo pralaužė pylimą ir užliejo kraštą. Net moterys turėjo nešti pintinėmis jam sutaisyti žemes.

Briedžiai buvo iššaudyti 1946 metais, kada atsibasčiusios rusų medžiotojų komandos išpyškino viską, ką tik pasiekė jų šūviai. Tačiau Girmius sakosi iš vienos moters girdėjęs, kad šių metų žiemą vėl buvo pasirodę 2 briedžiai.

Siena tarp lenkų administruojamos Rytprūsų dalies ir rusų stipriai saugojama, bet tarp Karaliaučiaus ir Lietuvos, kurios Klaipėdos kraštas sudaro integralinę dalį, jau niekas nebesaugoja.

KREIPIAMĖS Į NAUJUS STUDENTUS

Vasaros atostogos jau baigėsi. Vėl triūsiamie kolegijų bei universitetų klasėse bei bibliotekose. Daugeliui tai yra studijų pati pradžia. Į juos šiuo raštu ir krepiamės.

Lietuvių Studentų Sąjunga Amerikoje buvo įkurta prieš trejus metus tam, kad surinktų visus lietuivius studentus į vieną, kuriame bendrai veiktų ir dalyvaudami jie galėtų ugdyti ir brandinti savo tautiškąjį charakterį. Šiam tikslui atsiesti Sąjunga imasi įvairių premonių: rengia suvažiavimus, studijų dienas, leidžia lietuviškų leidinius, skyrėsiose organizuoja paskaitas, diskusijas, meno vakarus ir t.t. Visiems, kurie nuoširdžiai dalyvauja, Sąjunga duoda gausių progų auklėtis lietuviškoji dvasioje ir kultūroje. Be to, Sąjunga dar rūpinasi lietuvių stu-

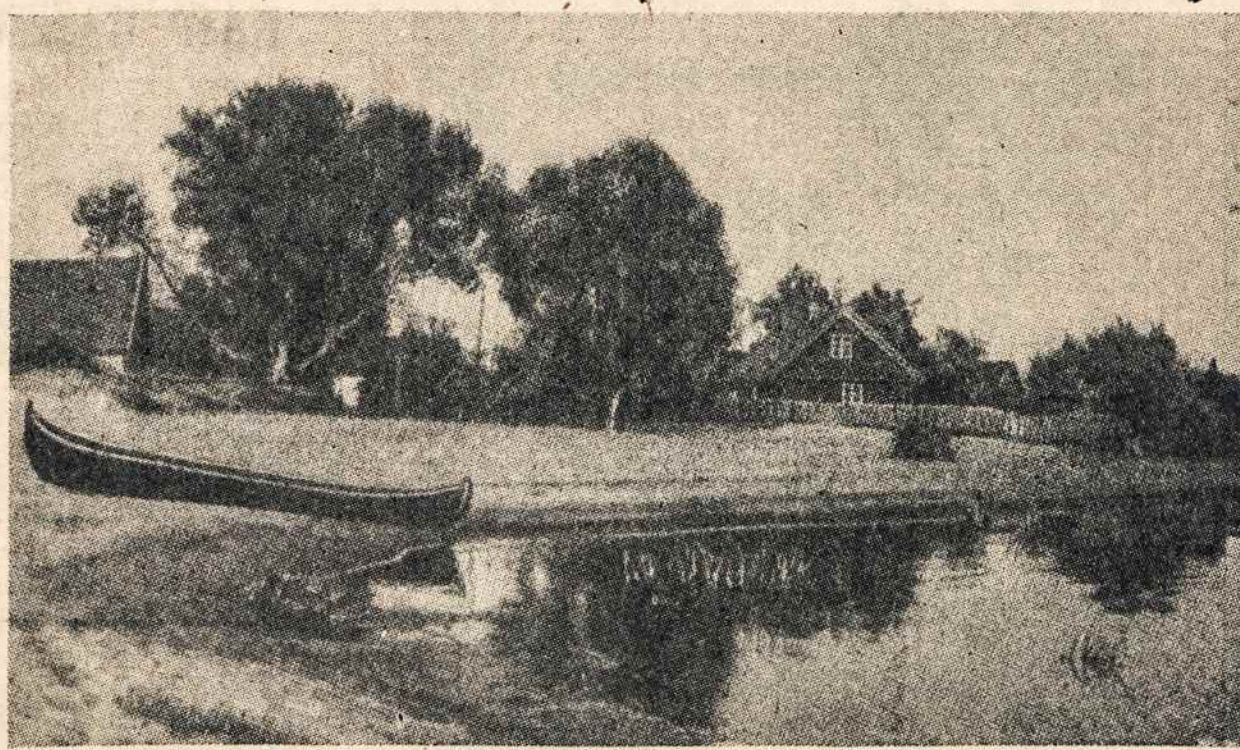
Gyventojai gali nekludomai vykdyti Karaliaučiuje iš Klaipėdos krašto ir kitur Lietuvoje, ir jame parduoti savo žemės ūkio gaminius. O dar prieš porą metų, norint iš Klaipėdos krašto nuvykti į Karaliaučiu, reikėjo specialių leidimų.

Girmius papasakojo, kaip bolševikai siautėjo 1945 metais Šarkuvoje. Ten tik vasario 4 d. buvo iššaudyta 36 gyventojai, o Seidlerio būste pats komisaras nušovė 8. Apie moterų prievartavimą netenka nė aiškinti. Veltui mongolai ir ukrainiečiai mėgino kurti kurias iš jų apginti. Blogiausi pasirodė gudai. Tiek jam, tiek kitiems suimtiesiems vokiečiams

Lietuvoje ūkininkai parodė labai daug širdies ir suteikė žymią paramą.

Jie atnešdavo suimtiesiems ar karo belaisviams kiaušinių, pieno, duonos ir mėsos ir nesibijodavo pareikšti savo užuojautą. Tačiau neilgai trukus ir iš pačių lietuvių buvo atimta viskas, ką jie turėjo. Girmius sumini kai kuriuos vokiečius, dabar gyvenančius Vak. Vokietijoje, kur labai bauriai elgėsi su savo tautiečiais bolševikų okupacijoje: juos įdavinėjo bolševikų milicijai, skundė, net išgalvodami pramanytų kaltinimų.

Elta

RUSNĖS žvejų kaimelis prie Nemuno prieš antrąjį Didįjį karą.

MAŽOSIOS KOLONIJOS DIDELIS ŠALPOS DARBAS

Balto 7 skyriui liepos 20 d. suėjo 10 metų nuo jo įsikūrimo.

Skyriaus steigėjai

1944 m. liepos mėn. 20 d. įvyko steigiamasis susirinkimas, kuriame dalyvavo Šopulingosios Dievo Motinos parapijos klebonas kun. L. Voicekauskas, kun. Aukštikalnis ir 26 parapijiečiai. Steigiamasis susirinkimas išrinko pirmąją valdybą, į kurią įėjo: pirm. Anelė Pietarienė, vicepirm. kun. L. Voicekauskas, sekretorė Marijona Čiurinskienė, vėliau Jonas Šilkaitis, ižd. Marcelė Baltrukenienė. Pirmoji valdyba dirbo ligi 1951 metų. Tai buvo sunkiausias ir labiausiai šalpos reikalingas laikotarpis, nes tremtiniai su mažomis išimtimis dar buvo Vokietijos ar Austrijos žemėse.

Nuveikti darbai

Dešimties metų laikotarpyje (1944 - 1954) buvo sušaukta 60 visuotinių susirinkimų, sukurta 15 kortavimų vakarų (card Party), 2 vakarai su vaidinimais, 2 loterijos, 2 rinklėvos po namus, 2 rinklėvos

KEARNY, N. J.

prie bažnyčios, 2 viešos pralkbės, 1 rankomis megztų megztinių vajus. Iš viso per tą laikotarpį surinkta aukų pinigais \$4568.00 drabužių svarais 5800.

Užsimokėjusių nario mokesčių narių buvo 40.

Ateities uždaviniai

1. Nusistatyta visais būdais remti Balfo centro vykdomą šį metų vajų. Tam tikslui yra numatyti asmenys, kurie dalyvaus New Yorko rinkliavoje.

2. Kun. kleb. L. Voicekauskui leidus, spalio mėn. 3 d., sekmadienį, prie bažnyčios po kiekvienų mišių bus vykdoma rinkliava.

3. Skelbiamas rūbų vajus. 4. Lapkričio 20 d. ruošiamas vakaras su menine dalimi. Visas pelnas šalpos reikalams.

5. Remti Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje. Kleb. kun. L. Voicekauskas pats paaugojo šios gimnazijos reikalams ir ragino kitus aukoti. Atgaivintas šelpimo būrelis gimnazijos mokiniui išlaikyti.

J. M.

Mergaitė aštuonerius metus pragulėjo gipse

Balfas šelpia 10,000 Vakarų Europoje likusių lietuvių, kurių tarpe yra daug džiovininkų, chroniškų ligonių, invalidų, senelių ir mažų vaikų. Nors beveik visų jų būklė yra labai sunki ir skurdi, net iš jų tarpo kartais iškyla ypatingi atvejai, išsiskiriantys savo tragiškumu ir reikalingu lėšų didumu. Atskiriams asmenims Balfas negali skirti didelių sumų, nes tuo būdu kitiems būtų nutraukta kad ir nedidelė, bet labai reikalinga parama. Todėl atsiradus tokiam ypatingam atvejui, stengiamasi specialiai ir išimtinai tam tikslui parinkti aukų.

Praeityje, kai buvo stengiamasi sutelkti lėšų tam, kad karo metu kalbėjimo netekusių Renatė Jonaitytė galėtų specialiojo institucijai vėl atgauti kalbėjimo dovaną, lietuvių visuomenė atsiliepė labai dosniai, tuo pačiu laimingai užbaigdama mažosios Renatės gyvenimo liūdną knygą. Dabar gi mažos Vandutės rankos tiesiasi į mus, gaudžiai prašydamos dar vienai tragiškai istorijai prirašyti laimingą pabaigą.

Vandutei Lingytei kovo mėnesį suėjo trylikla metų, o jau devyni jų praleisti baisios ligos nelaisvėje. Būdamas keturių metų (1945 m.) ji susirgo nugarkaulio tuberkulioze; 1946 metų rudenį buvo išvežta ligoninėn ir paguldyta gipso lovelėn, kurioje su maža pertrauka išbuvo aštuonerius metus. Tą begalę dienų ir naktų ji išgulėjo vienoje padėtyje, ant nugarytės, negalėdama pakelti nei galvutės, nei rankų, nei kojųčių; miegodama, valgy-

V. LINGYTE, 13 amžiaus mergaitė, 8 metus pragulėjusi gipse.

dama, verkdama ir su viltimi laukdama savo kančios galo vis toje pačioje padėtyje.

Ji vos trylikos metų, o jų aštuoni praleisti gipse! Visa vaikystė, visas krykštavimas, bėgiojimas, žaidimas — vis toje pačioje surakintoje padėtyje. Ir kiek skausmo reikia pakęsti. Bet Vandutė kantri. Nekritusi neviltin, ji uoliai moko, ir jau gerai lietuviškai skaito, rašo, skaičiuoja.

Yra vilties, kad ji, pasinaudojusi įvairiais specialiais moderniais gydymo metodais, pagygtų. Tačiau tam reikalinga daug lėšų — apie 2,000.00 DM (apie \$500.00), o pinigų neturi nuolatinio rūpesčio, budėjimo ir skausmo išvarginti jos tėvai.

Todėl ir krepiamės į dosniąją Amerikos lietuvių visuomenę, tikėdamiesi sužadinti visų lietuvių gailėstingumo jausmus. Mes esame tikri, kad nė vienas lietuvis negalės atstumti to kenčiančio vaiko prašymo. Visas Vandutei skirtas aukas

siųskite Balfui, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Balfas kartu su aukotojų pavardėmis ir adresais persiųs Vandutės tėveliams į Vokietiją.

Balto Centro Valdyba

IŠ VISUR

• **Mingaila A. Milas**, baigęs Marianopolio kolegiją ir lankęs šv. Jono universitetą Brooklyne, tarnauja JAV kariuomenėje Fort Dix, N. J. 273 pėstininkų pulke. Jo tėvai gyvena Astorijoje, N. Y.

• **Gen. T. Daukantui**, buvusiam Lietuvos krašto apsaugos ministeriui ir Kauno universiteto profesorui, kuris dabar gyvena Argentinoje, rugsėjo 8 d. suėjo 70 metų.

• **Buenos Aires mieste** buvusieji Lietuvos, Latvijos ir Estijos kariai pasirašė draugiskumo sutartį, kuria žadasi bendrai kovoti prieš Baltijos kraštų okupantą.

• **Vokietijoje** sudaromos naujos galimybės inteligentams emigruoti į Burma, Etiopiją, Eritreją, Indiją, Indoneziją, Libiją. Į Iraną kviečiami gydytojai, Pakistanas ieško kvalifikuotų metalurgijos darbininkų, technikų bei mechanikų.

• **D. Britanija** dar įsileis 2000 pabėgėlių iš Vokietijos. Jau išvyko ir specialioji komisija, kuri atrinks kandidatus.

• **Australijoje** rugsėjį paskelbtas Tautos Fondo mėnesiu. Suintensyvinio lėšų teikimą Lietuvos išlaisvinimo akcijai, platina Lietuvos pasus ir Tautos Fondo ženklelius.

• **Adelaidėje**, Australijoje, per radijo stotį ABC kamerinis lokalinis ansamblis išpildė St. Šimkaus liaudies dainą "Oželis" ir A. Kačanausko valcą "Siuntė mane motinėle". Jo muzikinę pusę paruošė J. Zdanavičius, vertimus padarė A. Gavelis.

• **Juozapas Blažys**, apie 36 m. amžiaus, nevedęs, gyv. Brisbane, Australijoje, liepos pabaigoje nusižudė. Velionis buvo rimtas vyras, bet tremties išgyvenimai ir svetimata aplinka palaužė nervus. Palaidotas šalia kitų dviejų lietuvių, prieš 4 metus žuvusių motociklo nelaimėje.

• **Sao Paulo** lietuvių bažnyčioje kun. M. Valiukevičius atlaikė primicias. Primiciasas yra baigęs Rio de Janeiro Sao Jose kunigų seminariją, kurioje dėsto ir kan. Ignatavičius. Kun. M. Valiukevičius yra arkiv. J. Skvirecko giminaitis.

• **Lietuvos atstovs** Brazilijai dr. F. Meieris dalyvavo Sao Paulo miesto 400 metų sukakčiai paminėti tarptautinėje parodoje. Į iškilmes atvyko per 20 valstybių atstovų.

• **Chicagoje** spalio 3 d. Lietuvių Teatras stato P. Vaičiūno komediją "Naujieji žmonės". Režisuoja St. Pilka, dekoracijos dail. Kurausko. Grafo rolę vaidins svečias iš New Yorko Henrikas Kačinskas.

Ar skaitai Darbininką?

"DARBININKO" ADMINISTRACIJAI GAUNAMI

Šie "Lietuvių Dienų" leidiniai:

Amerikos Lietuvių Vardynas,

visų žymesniųjų lietuvių biografijos. 279 d. p. \$5.00
įrišta — \$7.00

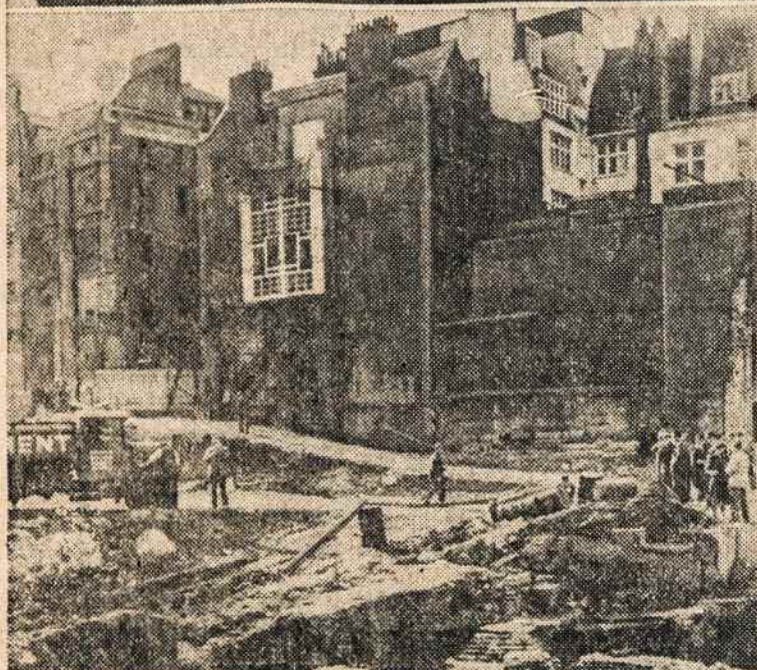
Varpai skamba,

Stasio Būdavo apysaka, papiginta \$1.50

Crosses,

V. Ramono, angliškas vertimas romano

"Kryžiai"; graži dovana angliška kalbantiems mūsų bičiuliams; 329 p., gražiai įrišta su iliustracijomis S. Makarevičiaus — \$4.00

LONDONE po moderniais pastatais rasta Julijaus Cezario laikų romėnų statulos.

Toks gina laisvę

Ponas Toks įsėlino į didelį pastatą ir palypėjo ligi septinto aukšto. Būtų dar lipęs aukščiau, bet sutiktas geras žmogelis uždusiam ponui Tokiam tarė:

— Atleisk, mielasai, kodėl gi tamsta nesinaudoji keltuvu ir į tokį aukštį kariesi kojom, gausi širdies išsiplėtimą?

— Išsiplėtimą?! Nu, tai kas? Manai, kad išsiplėtusi širdis Balfui pakenks? Ne, brolyti! Susitraukusi kišenė tai kenkia, — ramiai dėstė Toks. — Pagaliau, ką keltuvas man gali padėti? — dar paklausė Toks.

— Ot, keistuolis! — stebėjosi žmogelis. — Juk tave būtų užvežęs į septintą aukštą.

— O kam? — teiravosi ponas Toks. — Man neaišku, kuriam galui aš turėčiau lysti į keltuvą ir baldytis ligi septinto aukšto?

— Kad nereiktų alsintis. Juk keltuvai tam įtaisyti.

— Nesiginčyk! Tebūnie tamstos teisybė, — nusileido Toks. — Bet pagal tamstos logiką ir keltuvų paskirtį, kad nereiktų alsintis, aš turėčiau vaikštinėti po didelius namus ir keltuvas kraustyti ligi septinto aukšto. Sugaiščiau daug brangaus laiko ir negalėčiau jokiam veikime pasireikšti.

— Matyt, eini aplankyti kokį pažįstamą ar draugą? — norėdamas nusukti kalbą paklausė žmogelis.

— Ne, — purtė galvą Toks. — Mano tokia prigimtis, kad aš be reikalo kojos nekeliu iš namų ir svetimų durų neverstau.

— Tai kaip čia atsiradai? — visai nustebęs paklausė žmogelis.

— Paprasčiausiu būdu: kojom užlipau, nes keltuvų tiesiog nepakenčiau. Jei tamsta netiki, ateik ir pamatysi. Aš gyvenau ant Grandstryčio ir mano namuose jokio keltuvo nerasi nė su žiburiu.

— Vis dėlto, — spyrėsi žmogelis, — čia atpuškavai su kokių nors reikalu?

— Ne su reikalu, o su kojom, — perpykęs rėkė Toks. — Jau sakiau ne kartą, kad manęs gyvo nevažinės niekas; nei tavo keltuvas, jei nenoriu.

Žmogelis pasiliko bežiopsas, o ponas Toks vijurku pasileido laiptais žemyn. Tauškėdamas gatvę plojo sau per petį sakdamas:

— Gerai padarei, mano bičiuli, pamokydamas, kaip reikia žmogaus laisvės prievertauti.

SHENANDOAH, PA.

Rengiasi Sutvirtinimo sakramentui

Spalio 13 d. šv. Jurgio par. bažnyčioj bus suteiktas Sutvirtinimo sakramentas jauniui ir suaugusiems. Vyskupas atvyks iš Philadelphiajos. Sutvirtinimo apeigos prasidės 4 val. p.p. Suaugusieji, kurie dar nepriėmė to sakramento, registruojasi klebonijoje.

PARSTUPAS

Parstupo šaknys jau buvo žinomos ir vartojamos kaip gyduolė nuo Hippocrito laikų, nuo plaučių ligų, nuo širdies nesveikumo, nuo sunkių skaudėjimų po krūtine ir skrepelimų; kiti sako Parstupo šaknys gerai nuo šalčių, kosulio ir reumatiškų skausmų, ir suvalnimo kietų vidurių. Prisiųskite mums \$1.00, tai mes prisiųsime jums kvoterį svoro Parstupo šaknų. O jeigu norite COD, tai bus \$1.25; į Kanadą irgi yra \$1.25.

ALEXANDER'S CO.

414 Broadway
South Boston 27, Mass.

IS KALĖJIMO (Jefferson City, Mo.) buvo pabėgę kaliniai. Keturi iš jų užmušti, 21 sužeistas.

STIGMATIZUOTOJI AMERIKIETĖ

STOUGHTON, MASS.

Rugsėjo 19 d. St. James bažnyčios salėje buvo rodomi paveikslai ir aiškinama apie stigmatizuotą amerikietę Marie Rose Ferron, gimusią 1902 m. gegužės mėn. 24 d. Kanadoje, Quebeco provincijoje (St. Germain de Grontham), mirusią 1936 m. gegužės 11 d. ir palaidotą Woonsocket, R. I. (14 mylių nuo Thompson, Conn.). Dabar rūpinamasi jos kanonizacija.

Marie Rose Ferron buvo prancūzų kilmės. Jos motina, pamaldi moteris, sulaukusi 15 vaikų, kiekvieną aukojo rožančiaus paslapčiai. Marie Rose buvo paaukota dešimtajai paslapčiai — Kristaus nukryžijavimui. Po trejų metų,

Marie Rose gimus, jos tėvai persikėlė gyventi į JAV — Fall River, Mass. Dešimties metų būdama ji priėmė pirmąją šv. Komuniją, o 14 metų turėdama (1926) sulaukusi pirmųjų Kristaus kančios žymių — nu-plakimo. Paskui pasirodęs erškėčių vainikas ant galvos, širdies žaizdos, kraujo prakaitas ant veido ir kitos stigos. Ji turėjusi dideles kančias ir ek-stazes. Jai mirus ir jos užtari-mo prašant yra įvykę stebuk-lų.

Kol Bažnyčia nėra tariusi savo žodžio dėl Marie Rose gyvenimo, kančių ir stebuklų, kol ji nekanonizuota, susilaikoma ir nuo platesnio aprašymo. M.

Gen. V. Nagius nebijojęs mirti

CLEVELAND, OHIO

Rugsėjo 18 d. didelis būrys lietuvių iš Clevelando ir kitų vietų atidavė paskutinę pagarbą buvusiam vyriausiam Lietuvos kariuomenės gydytojui ir Karo muzėjaus viršininkui gen. Vladui Nagiui-Nagavičiui.

Gen. V. Nagius nesijautė sveikas jau per pastaruosius 5 metus ir kas tris savaites kreipdavosi į mane sveikatos patikrinti. Jo sveikata vis silpnėjo. Kartą išeidamas iš mano kabineto pareiškė: „Mano sąžinė yra rami prieš Dievą ir žmones ir aš nebijau mirti; mano gi turtas — visa ką matai ant manęs. Be turto ir su gryna sąžine žmogui lengviau yra skirtis su šiuo pasauliu.“

Vsi dėlto gen. V. Nagius labai norėjo dar grįžti į Lietuvą ir jai pasidaruoti, tačiau Apvaizdos buvo kitokia

valia. Liko tik jo nužmirštami darbai.

Kas lanko Romą, stengiasi pamatyti popiežių; kas nuvykdavo į Vilnių, neaplenkdavo Aušros Vartų, o kas būdavo Kaune, neišvykdavo neap-lankęs Karo muzėjaus ir nedalyvavęs vakarinėse vėliavos nuleidimo apeigose. Ta Kauno šventovė buvo gen. V. Nagiaus sukurta.

Dar caro laikais gen. V. Nagius domėjosi Lietuvos praeitimi, nes jis jį buvo galima semtis šioje knygoje. Dėl to be medicinos jis studijavo archeologiją — pačius žiluosius mūsų senėvių laikus. Pačiais pirmaisiais Lietuvos nepriklausomybės metais jis pradėjo telkti medžiagą Karo muzėjui, daug idėjo į darbą triūsio ir širdies, kuriai buvo lemta sustoti plaukus nesavoje žemėje.

Dr. K. Pautienis

ISIGYKITE NAUJAI IŠLEISTA

VYTAUTO DIDŽIOJO LAIKŲ APYSAKA

AUDRA ŽEMAIČIUOSE

Parašė Vladas Andriukaitis.

218 p. kaina — \$2.20

GAUNAMA "DARBININKO" ADMINISTRACIJOJE

KAIP GALIMA ĮSIRAŠYTI Į LIET. BEDRUOMENĘ

Ziūrėdamas techniškojo lietuvių JAV Lietuvių Bendruomenėje dalyvavimo patogumo, JAB LB Laikinasis Organizacinis Komitetas nustatė, kad Amerikos lietuviai, praktiškai nepriklausą savo gyvenamųjų vietovių apylinkėms, gali įsiregistruoti JAV Lietuvių Bendruomenės centruose: savo apygardos valdyboje arba tiesiog JAV LB Laikinajame Organizaciniame Komite-te.

Įsiregistruoti gali kiekvienas pats tiesiogiai arba per kitus asmenis.

Įregistruojant reikia:

a) suteikti žinių, reikalingų Lietuvių Kartotekos kortelėi užpildyti 1) šeimos galvos vardas, vidur. vardas ir pavardė, gimimo data arba amžius ir gimimo vieta - valstybė; 2) tokios pat žinios apie kiekvieną šeimos narį ir 3. adresas) ir b) įmokėti tautinio solidarumo įnašų bent už pusmetį

LOKO PRANESIMAS

(taut. sol. įnašų dydis nuo 1954. VII. 1 yra 1 dol. metams asmeniui).

Šiuo būdu įsiregistruojant pateiktos žinios LK kortelėn gali būti įrašytos paties įregistruojančio LB centro arba gali būti kortelės pasiųstos užpildyti registruojantiems asmenims.

Už įmokėtus tautinio solidarumo įnašus įregistruojančio LB centro išduodami LB kvitai. Kvitų knygeles (kvitarus) registruojantiems centrams nemokamai parūpina JAV LB LOKo išdinininkas.

Taip įsiregistruojant lietuviui turės teisę atitinkamai dalyvauti tiesioginiuose JAV LB organų rinkimuose, o dabar ir pirmosios JAV LB Tarybos rinkimuose.

Registruojantis LB centruose, reikia kreiptis į atitinkamą JAV LB apygardos valdybą

(Bostono, Chicagos, Clevelando, Detroito, Hartfordo, Los Angeles, Miami, New Yorko, Newarko, Omahos, Philadelphiajos, Pittsburgho) arba į LOKa) jo sekretoriaus adresu: Mr. A. Saulaitis, P. O. Box 507, Waterbury, Conn.).

Apygardų valdybos prašomos registraciją tuoj pat pradėti. LOKE šis darbas jau vykdomas.

Prel. J. Balkūnas,
JAV LB LOKo Pirmininkas

50.000 JAV PILIEČIŲ VIENĄ DIENĄ

Washingtonas ruošiasi lapkričio 11 (Armistice Day) vi-same krašte praversti iškilmės, per kurias JAV pilietybė bus suteikta 50.000 asmenų. Čia įeina po praėjusio karo įsileisti tremtiniai ir į karuomenę pa-imti vyrai.

• Kolumbijoje daugiausia lietuvių gyvena Medelline ir Bogotoje.

Chicago, Ill.

TELEPHONE:
DEARBORN 2-0819
TO PLACE
HELP WANTED ADS.
ASK FOR AD TAKER

Real Estate

ASSUMPTION PARAPIJOJ

(tik 6 tikę)

3 kambarių plytiniai namai
Po visais rūšys, — orinis aliejumi šildymas, beržinės durys ir kabinetai, plastinės gumos sienos, keraminės tile grindys vonioje, rūbams spintos.

F.H.A. statyti ir finansuoti
Įmokėti tereikia tik \$3,500
Veteranams tik \$1,600
Edw. Liljeros—WA 8-5262

Arba užleik
WALLS and MATTERA
12803 So. Halsted — WA 8-9880
Modelio namas
12612 So. Harvard

Ar skaitai kultūros žurnalą
"AIDUS"?

A dramatic BOMB HITS KREMLIN

For the first time in history the contribution of Czechoslovakia to the Western civilization and the present tragic plight of our captive brethren will be dramatized in an unforgettable way before millions of Americans in

The Greatest Event of 1954!

WORLD PREMIERE of FREEDOM FESTIVAL

SUNDAY
OCT. 3, 1954

INTERNATIONAL AMPHITHEATRE

Halsted at 42nd St.—Plenty of Parking Space
Two Performances Only! 2:30 & 8:30 P.M.

Starring In Person the Greatest Stars from Hollywood and Broadway

EDWARD G. ROBINSON	JOSE FERRER
JEANETTE MACDONALD	JAN KIEPURA
ALBERT DEKKER	MIA SLAVENSKA
MORTON GOULD	KEN NORDINE

The greatest array of stars ever presented on one stage. Cast of 1,500 Actors, Singers and Dancers, featuring the best Polish, Czech, German, Ukrainian, Lithuanian, Latvian and Negro choirs.

SYMPHONY ORCHESTRA CONDUCTED BY MORTON GOULD

BISHOP SHEIL enters the stage to enhance spectacle with a Spiritual Aura

Stage set by Lemuel Ayers, creator of setting for "Oklahoma", "Kiss Me Kate", "Pajama Game" and other hits.

THIS WILL BE MORE THAN A GREAT SHOW —IT WILL BE A MEMORABLE EXPERIENCE.

Because of great demand for tickets — HURRY for CHOICE RESERVED SEATS at \$1.65, \$2.20, \$3.30, \$4.40 and \$5.50.

ORDER YOUR TICKETS NOW from FREEDOM FESTIVAL, 25 E. Jackson Blvd., HARRISON 7-6393 or from CZECHOSLOVAK COUNCIL 4125 W. 26. Str., F. PANCNER, 6514 Cermak Rd., Berwyn, VANEK TRAVEL SERVICE, 3707 W. 26th Str.

We urge all Americans of Czechoslovak origin to attend this great spectacle which is being staged in our interest.

CLEVELAND INDIANS, beisbolininkai, laimėję Amerikos Lygos pirmenybes, išreikšia savo džiaugsmą vieno žaidėjo plikėn įrašdami "Were in"

BLUSA PAŠTE

Departamente Gard, pietų Prancūzijoje, pašte tarnavo pagyvenusi, bet panelė Emilie Dupont. Ji turėjo keistą papratimą — atsiplėšti laiškus ir juos pasiskaityti, paskui vėl užklijuodavo ir siųsdavo adresatam. Tai visi žinojo, nes negi panelė ir dar pagyvenusi išlaikys visų laiškus paslaptis.

Departamente buvo viena pilis ir joje vienas gudrus grafas. Grafų būna taip pat gudrių — ir tai Prancūzijoje. Grafas žinojo, kad panelė skaito ir jo laiškus. Vieną dieną jis pasikvietė teismo narį į pilį ir jo akys parašė savo draugui tokį laišką: "Mielas drauge, kadangi aš žinau, kad mūsų pašto panelė Emilie Dupont nuolat mūsų laiškus atidarinėja ir juos skaito, nes ji labai smalsi, tai šiame laiške įdedu gyvą blusą, kad pagaliau panelės nusikaltimą išaiškintume. Daug sveikinimų. Grafas Koks."

Šitą laišką užlipino teismo nario akivaizdoje, bet blusos taip ir neįdėjo. Kai jo draugas laišką gavo, rado jame ir blusą.

Karo garbė nevietoj

Bonnos vyriausybės ambasadorius prie Šv. Sosto Jancke, prisistatydamas Pijui XII, ant krūtinės turėjo užsikabinęs Pirmojo pasaulinio karo geležinį kryžių. Apie tai išgirdęs Adenaueris, uždraudė vokiečių diplomatom puošti kariniais garbės ženklais.

Malonumai ir jam

Aga Khan, vienas iš turtingiausių pasaulio žmonių ir laikomas musulmonų dvasine galva, paklaustas žurnalistų, kaip jis galįs suderinti savo donžuonišką gyvenimą su jo užimama tokia aukšta dvasine pozicija, atsakė: "Tokie malonumai turi būti prieinami ir man, ne vien tik nusidėjėliams."

Tautietai

ar jau įteikė savo auką Balfui?

KOLONIALIŠKI NAMAI—PUIKŲ IR SKIRTINGI

Gražiame, medžiais apaugusiame kalne, pusės akro plote, nauji, moderniai įrengti su ugnynais—gyvenimui ir džiaugsmui namai \$18,000 — 24,000

arti bažnyčios, mokyklos, miestuko. Pėsčiomis pasiekiamas pajūris. Gyvenimas gamtoje ilgiau atleičia. Apžiūrėkite naujus pastatus

"FORTY ACRES"

FULLERTON & MAPP — STATYBININKAI-KONTRAKTORIAI

STONY BROOK, L. I., N. Y.

Tel. Office Stony Brook 7-0596 ir 7-0610W. SEtauket 6-0840

D E M E S I O !

Jeigu tamsta ieškai pirkti arba nuomoti-randavoti kokio nors biznio pramonės ir neturi pinigų, arba negali gauti iš banko dėl kokių nors trūkumų, kreipkitės pas mus. Mes pagelbėsime visokiais būdais įsigyti be pinigų lengvomis sąlygomis biznius ir išimokėjimais. Dabar mes turime BAR IR RESTAURANT pardavimui ar išnuomavimui be jokių pinigų įnešimo: pats biznis apsimoka. Ir daugiau panašių progų ir kitų biznių turime.

G. W. C.

JOSEPH LUGAUSKAS

426 So. 5th Street

Brooklyn, New York

NOW IS THE TIME TO FIX UP, PAINT UP, CLEAN UP

Have you checked your home lately to see if it needs repairing, remodeling, painting etc. Cold weather is on the way and it's time to check your home from roof to basement. The following concerns pledge to serve you with the best services and materials at the lowest cost to you. Call the nearest one to you today!

CALL LO 3-1291
TO PLACE,
CANCEL OR CHANGE
YOUR AD

BUILD. SERVICES

KIEMAS - PASTOGES IRENGIAMAI

Rūsiai išvalomi, išpakavimai ir kitos atnaujos išvežamos, visokie praliskimai su reikalaujamais nuostatais pašalinami.

CONATY and JONES
HY 8-6183

PAKEITIMAI PASTOGIUI.

priestatui, staliaus ir tinko darbai gerai atliekami. Nuostatų netikslumai pašalinami. Kaina prieinama.

CO 6-6366

UŽSAKYTI NAMAI

padidinami, perdirbami, įrengiami rūšiai ir sklepai, pastogės ir t.t.

ALBERT KISH
2815 Murray St., Flushing, L. I.
FL 8-8639

L I M E S T O N E

pristato
H. T. PETRILLO CO.
610 So. Fulton Ave.
Mount Vernon, N. Y.

MO 8-8561

Visoki ir visi

NAMU TAISYMO DARBAI

atliekami. Patarnavimams šaukite Clyde prieš 6 P. M.

CE 9-1051 PY 9-7037

Dažymas ir dekoravimas

FRANK J. McCANN

Dažymo ir dekoravimo kontraktoriaus

115-13 111th Ave., Ozone Park, N. Y.
VI 3-5294 JA 9-0849

ANGLIŲ VARTOTOJAI, baikt kan-
kintis su angliu dujom, kol jos jus
dar nepribaigė. Gal pečius praleidžia
dujas, mes išsime. Patikrinimas
nemokamai ir žinoti, ar angliu pe-
čius tinkamas, ar ne. Jokių išpairei-
gojimų, šauk RIKER OIL COMPANY,
Garden City, Pioneer 1-2800.

GRINDYS nuvalomos, visais būdais
dažomos, dirba gerai prityrę; pata-
navimas įsteigtas 1925, kaina \$8 ir
brangyn.

COOK-HELLER,

PR 4-6727, PR. 3-8172

TAISOMI VISU RŪŠIŲ REFRIGERATORIAI

Darbas garantuotas

CO 6-3558,

Klausk ALLEN

V. & T. CONSTRUCTION-CEMENT

Over 300 square feet, 35c; new or
old. Garages. All work guaranteed;
reasonable. Navare 8-9396.

GRINDYS IŠVALOMOS

LYG BŪTŲ NAUJOS
Vacuum būdu nekeliančiom dul-
kių mašinom Nuo \$7 už
kambarį.

TE 7-0203,

KLAUSK MELVIN

Dažymas ir popieravimas

Skambink

HO 6-2380

Vakarais

DO 6-2601

WALTER KEYS and Co.

Isteigta 1923

HEATING EQUIPMT.

APSIDYMO REIKMENYS

Karšto oro krosny — pritaikyti, ga-
rantuoti, lygiai kaip nauji; gaminti
Holland, Lennox, American Radiator,
Richardson and Boynton. Įdedami pi-
giai. Termos.

CALHOUN FURNACE CO.,

1046 Atlantic Ave. Brooklyn

ST 9-2805

Jei nori ką paskelbti

DARBININKE,

skambink telefonu:

Glenmore 5-7068

BUS. SERVICE

ŠAUK GI 2-0322

greitam, maloniam, sekmingam

TV PATAISYMI

Sterner & Le Blanc

245 Jewett Ave.

PORT RICHMOND, S. I.

CEMENTO DARBU specialistai ce-
mento toja šilgatyviu, įvažiavimus ga-
ražan. Nemokamai įvertina, prieina-
mos kainos.

GE 5-9715

LAIKYK savo auto svaru. Kartą

per mėnesį blizgink (simonize), du
kartus per savaitę p'auk. Už tai
tik \$11 per mėnesį.

BAILEY'S

SIMONIZING SHOP,

1190 Bergen St. Brooklyn, N. Y.

NEMOKAMA

Kol darbas nebaigtas

* Veltui apsaikčiavimai!

* Patarnavimas šiandien!

* Darbas kaip reikiant!

* Visos rūšys!

* Raštiška garantija!

VISUR QUEENS

ABD TELEVISION CO.

150-31 Northern Blvd., Flushing

FL 8-7426,

KLAUSK TEDDY

GRINDYS nuvalomos prityrusiu, pra-
dedant už kambarį nuo \$8; 2 kart
100% baltu shellac tepama. Klausk
MR SPERO.

BEenohurst 6-4243

CEMENTO darbai, tinkavimas, gais-
ro išvengimas ir visokie nenormalu-
mai pašalinami.

KLAUSK JIM.

NI 9-2222

T. V. SERVICE

TV TAISYMAS

ligi 10 P. M.

\$3.00 plus atskirai dalys

GE 8-7439

ARDEL

TV TAISYMAS

\$1.00 plus dalys

Patarnavimas per vieną val.

Manhattan ir Bronx

EN 9-4900

KLAUSK MR. JOSEPH

REAL ESTATE

BELLMORE - CAPE COD

parduodamas 4 kambarių namas, sie-
nos plastika dengtos, įrengtos rūšys
ir priešduris; didelis kampas.

Kaina \$16,500.

Sūnset 5-4124

PARDUODAMI

NUOMOJAMAI NAMAI

Montclair'e; penki 2 kambarių aparta-
mentai, 4 miegamieji kambariai

plus 2 kambariai rūšys; mėnesinės

pajamos apie \$400; kaina \$19,500.

PL 5-0815, po 5 P.M.

Rašyk Box S-22, Rm 830,

11 W. 42, NYC.

FORT WADSWORTH: maloni šėmyn-
nės rezidencijos aplinka, vienoji iš
daugelio Staten Island vietovių. ak-
mens sviedimo nuotoly nuo įlankų.

Minutės nuotoly nuo busų sustojimo,

arti prie mokyklų ir krautuvų. 1-as

aukštas: ložė su atskiru valg. kam-
bariu, didelis saulės kambarys, skai-
tykla su židiniu, moderni virtuvė,

gražiai dažyta ir prieškambaris; 2-as

aukštas: 3 geri miegamieji, rūbinė ir

vonia. Pastogė dalinai baigta ir su-
daro 1 didelį kambarį. Geras sviesus

rūšys su švirkšto maudyne, alieju

šildomas, naujas gaminis vandens šil-
dytuvas, variniai vamzdžiai. Gera už-
laikytas, plotis 80x160 su garažu ir

stiklo nameliu. Savininkė išsikelia ir

pirms pasiūlyma arčiausia ligi \$26,-
000. Pažiūrėti skambinti sutarimui

GI 8-7771 arba rašyti: Mrs. D. Jones,

71 Harbor View Pl., Staten Island,

N. Y.

BUS. OPPORTUNITY

GROZIO SALONAS

parduodamas Flushing. Puiki progą,

prie Kissena Blvd.,

aplink apartamentai.

AS 9-7172, tik po 5 P.M.

BUSS. OPPORTUNITY

LUNCH TRUCK

Fully Equipped
Gas Running Water
No Reasonable Offer Refused
89-30 Queens Blvd. Elmhurst, L. I.
(Cor. 57th Ave.)

LAUNDRIES (2) AUTOMATIC

MODERN — Fully equipped, Est.
more than 5 years. Will sell se-
parately. Principals only.

1796 East Tremont Ave. Bx, N.Y.

2150 Starling Ave. Bx, N.Y.

TA 2-5428

UMBRELLA STORE

And Repairing

LONG ESTABLISHED —

GOOD TERMS — \$10,000

CH 3-6343

BUTCHER SHOP—

GROCERY SHOP

Low Rent — Good Income

Long Established

WESTCHESTER

MO 8-3990

— PARDUODAMA —

LAUNDRETTE — Biznis eina ge-
rai, aplinkumoj statomi dideli namai;

15 mašinų, 2 džiovyklos, 1 dėmė iš-
imti. Nuoma nebrangi.

YO 9-8851

NORTH SHORE

LUNCHEONETTE

siūloma pirkti

PASTATAS, IRENGIMAI.

Gera progą.

GI 2-2843, prieš 1:30 P.M.

CHEVROLET SUNKVEZIMIS

1952 m. 1½ ton. parduodamas
už \$1500. Neša pajamų, pareikalavi-
mai vežti. Rašyk:

Box S16, Rm 830

11 W. 42 NYC

GERIMU IR RASMENU

PARDUOTUVE

siūloma pirkti. Savininkas išsikelia.

Skambink po 6 P. M.

TA 2-9207

EKSPRES - PERVEZIMAS -

IPAKAVIMAS

Midtown - Two Vans

Prietaisai ir apsaikčiavimas.

Turi būt parduota.

Skambink po 7 P.M. AS 8-7155

SALDAINIŲ PARDUOTUVE IR

MAZA UŽKANDINĖ

pigiai parduodama. Ideali progą po-
rai. Našė priversta parduoti su

nuostoliais.

RA 9-9378

TUXEDO nuomojimo įstaiga

parduodama dėl ligos. Puikiai sekasi,

vieta pačiam biznio rajone, atskiras

pagelbinis kambarys susigrūdimui iš-
vengti.

Ivanhoe 1-4208

AUTO RADIATORIŲ

DIRBTUVE

1000 kv. pėdų. Parduodami prie-
taisai ir biznis.

TY 2-9870

8:30 A. M. — 5 P. M.

VALYKLA—SKALBYKLA

parduodama Queens prieinama kaina,

dideliu pastate. Jokia patirtis ne-
reikalinga. Reta tokia progą.

RH 4-3740

PARDUODAMUS GERIMUS

ISVAZINETI

siūloma — 6 mašinų — Midtown

Manhattan — Tinka daliniam dar-
bui. — Geros pajamos.

EV 8-8

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Lietuvių kunigų pakeitimai

Brooklyno arkivyskupas paskelbė visą eilę kunigų pakeitimų. Iš lietuvių kunigų perkelti: kun. Antanas J. Mašalis iš šv. Jurgio lietuvių parapijos į Church of Our Lady of the Snow, Blue Point; kun. Jonas Petrėnas iš Lindenhursto atkeliamas į Church of St. Nicolas, Brooklyn, N. Y.; kun. Stasys Valiūšaitis iš Brooklyno nukeliamas į Church of St. Hyacinth (lenkų parapija), Glen Clov, L. I.

Rožančiaus pamaldos

Apiešimo parapijos bažnyčioje pradėtos penktadienį 7:30 val. vak. ir tuo pat metu bus visą mėnesį; V. J. Atsimainymo parapijoje Maspeth rožančius bus kalbamas trečiadieniais ir penktadieniais 7:30 v.v. ir sekmadieniais 4 v. p.p.; šv. Jurgio par. trečiadieniais ir penktadieniais 7:30 vakare; Angelių Karalienės — sekmadieniais 4 val., pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais 7:30 vakare, kitomis dienomis po 8 val. mišių rytais.

Kun. dr. St. Valiūšaitis naujasis adresas yra: 34 Cedar Swamp Rd., Glen Clov, L. I., N.Y. Telefonas: GLEN Clov 4-0361.

Studentų ateitininkų susirinkimas

Pereitą sekmadienį New Yorko ir New Jersey studentai ateitininkai pradėjo naujus organizacines veiklas metus savo pirmuoju poatostoginiu susirinkimu. Nei įkylus rudens lietus nebuvo klūtimai atvykti į susirinkimą, kuriame dalyvavo keletas svečių ir 25 draugovės nariai.

Svarbiausias šio susirinkimo tikslas buvo priimti peraito mokslo metų valdybos veiklos pranešimą, kurį padarė A. Pupius, ir išsirinkti naują valdybą. Naujos valdybos pirmininku išrinktas Z. Kungys, vicepirm. A. Pupius, sekretore D. Vebeliūnaitė, išd. rinkė D. Stasiūkytė ir špaudos reikalams I. Banaitytė. Ta pačia proga, išrinkta ir revizijos komisija, kuriai įeina: S. Bobelis — pirm., R. Kontrimas — sekretorius ir I. Mikulskytė — narė.

Susirinkusieji išklaušė pranešimų iš studentų atk. stovyklos ir Federacijos kongreso, ir rudens nuotakai prablaškinti, P. Andriūšio fejtono "Iš Europos studentų gyvenimo", kurį paskaitė coll. R. Kontrimas.

IŠNUOMOJAMAS vienam ar dviem asmenim kambarys su baldais, televizija ir visais patogumais. Kreiptis: Mrs. Eva Dome, 414 So. 5th St., Brooklyn, N. Y. (4 aukšte dešiniojo durys).

GYVOJO ROŽANČIAUS DRAUGIA, ANGELŲ KARALIENĖS PARAPIJOS,

š.m. spalio-Oct. 3 d. rengia draugijos

25 metų gyvavimo paminėjimą

Ta proga 8 val. ryto įvyks šv. Mišios ir 5 val. popiet

ISKILMINGA VAKARIENĖ

į kurią kviečiami visi dalyvauti. Įėjimas į vakarienę \$3.00. VALDYBA

Vizitacija vienuolyne

Tėv. Jurgis Gailiusis, lietuvių pranciškonų provincijolas, rugsėjo 23-24 d.d. Brooklyno vienuolyne padarė metinę vizitaciją. Iš čia jis išvyko sekma dienį vizituoti kitų vienuolynų.

Povilas Labanauskas,

Amerikos Balso redaktorius, neseniai baigė televizijos mokyklą ir gražiai pasirodė baigimo programoje. Iš visos mokyklos buvo išrinkti keturi kaip programos režisieriai, jų tarpe ir P. Labanauskas. Lankė RST TV mokyklą New Yorke.

Vyresniųjų pagerbimas

Lapkričio 28 d. švabų salėje įvyks senųjų Amerikos lietuvių, esančių New York'e pagerbimas. Bus įteikti specialūs atžymėjimo lapai ypatingai lietuviųbei nusipelnus lietuviams. Koncertinę programą dalį atliks išimtinai senosios lietuvių kartos menininkai. Pagerbti ir atžymėti bus visų srovių atstovai. Rengia Tautinės Sąjungos 1 skyrius, kuriam pirmininkauja J. Kiaunė.

Rūtos saldainių

gamybos naujas sezonas jau prasidėjo ir į visas jau buvusias prekybos vietas pagal pareikalavimus saldainiai išsiunčiami. Bet dar keliuose miestuose ir mažesnėse vietose reikalingi pardavėjai. Prašoma kreiptis šiuo adresu: 740 Sutter Ave., Brooklyn, N. Y. Čia parduodami saldainiai ir mažais kiekiais (detaliai), taip pat J. Ginkaus krautuvėje 495 Grand St., Brooklyn, N. Y.

KENTO PRINCESS, Anglijos karalienės Elzabetos II teta, lankėsi New York'e, iš kur išvyko Anglijon.

AMERIKOS LIETUVŲ LAIKRAŠTIS

AMERIKA, LBS ORGANO, DARBININKA, IR LIETUVIŲ ŽINIAS
630 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

BOSTONO ŽINIOS

Neatsuksime laikrodžių!

Kiekvienais metais N. Anglija vasaros laiką užbaigdavo su rugsėjo mėnesiu. Šiais metais Nauj. Anglija, išėmus Connecticut valstiją ir dalį Vermont, dienos šviesos taupymo laiką pratęsia dar penkioms savaitėms. Tokiu būdu laikrodį atskums tik spalio mėn. 31.

Prasidėjo parapiinės misijos

Rugsėjo 26 d. 3 val. p. p. šv. Petro parapijos bažnyčioje prasidėjo parapijos metinės misijos moterims, kurios tęsis visą savaitę. Misijų pamokslai kasdien bus sakomi 9 val. ir 7:30 val. vak. Šios moterų misijos baigsis spalio 3 d. 8 val. ryto. Laikė šių misijų taip pat vyks misijos parapijos vaikams mokantiems lietuvių kalbą. Misijos vaikams lietuvių k. prasidės antradienį 3 val. p. p. ir baigsis penktadienį 8 val. ryto. Misijų pamokslai vaikams bus sakomi 3 val. p. p. Abejais misijoms ves Indijos misijonierius kun. Antanas Sabaliauskas, salezietis.

Tikybės pamokos

šv. Petro par. vaikams, kurie lanko viešas aukštesnias mokyklas, pradėtos rugsėjo 30 d. 1:30 val. p.p. šv. Petro par. salėje po bažnyčia. Jos vyks tuo pačiu laiku per visus mokslo metus.

Smuikininkės Elenos Kuprevičiūtės

koncertas įvyks lapkričio 6 d. Carnegie Recital Hall.

Amerikos Raudonasis Kryžius

prašo atsiliepti Adomą Kzelką, gimusį Labeniškuose, Biržų apskrityje, apie 70 metų, emigravusį į Ameriką 1927 m. Jc teiraujasi pusbrolio (cousin) Algridas Trasikis, gyvenąs Kanadoje. Kas turėtų kurį žinių, prašomas skambinti telefonu MAIR 4-6001, Extension 44, nuo 10 iki 3 val. pirmadieniais - penktadieniais arba rašyti The American National Red Cross Brooklyn Chapter, 57 Willoughby St., Brooklyn 1, N. Y.

Naujoje lietuviškoje krautuvėje

gausite įvairių geros rūšies dešrų, skilandžių, lietuviškų ir importuotų sūrių, medaus, duonos, baravykų, kinietiškos ir Javos arbatos, daniškų kumplių ir daug kitų įvairiausių prekių, kurių pakeidaujate arba negaunate savo artumeje. Taip pat galima gauti Rūtos ir įvairių kitokių saldainių. Krautuvė nuo praėjusio penktadienio atidara pirmadieniais nuo 5 ki 8 val. p.p., penktadieniais - šeštadieniais nuo 7 val. r. iki 9 val. vak., sekmadieniais uždaryta. Adresas: 740 Sutter Ave., Brooklyn, N. Y.

NEWARK, N. J. Vyčių susirinkimas

Newarko vyčių kuopos susirinkimas įvyko rugsėjo 21 d. Delegatų raportavo apie vyčių seimą Pittsburgh'e ir pranešė oficialiai, kad 1955 m. toks seimas įvyks Newark'e. Į kuopą naujais nariais įstojo Marija Guobienė, Carmen Gallan ir Ch. Stankūnas. Lapkričio 6 kuopa ruošia šokių vakarą šv. Jurgio salėje. Parengimu rūpinasi, talkinamas kuopos narių, Al. Jankauskas. Rengimo komitetan įeina pirm. Ed. Thompson ir Vera Lang, informacijom rūpinasi Pr. Vaškakas. P. V.

SHOLES BAKING, Inc.

V. Lukas — Vedėjas
582 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-8802
Lietuviška duona — geriausia duona. Mes kepame duonas, pyragus ir pyragėlius pagal visų skonį. Toliau, ypatingai pyragai vestuvėms, krikštynoms ir kitokioms iškilmingoms progoms. Užsakymai išpildomi kogeriausiai. Išvežiojame į krautuves ir privačius namus.

Stephen Bredes Jr.

ADVOKATAS
37 Sheridan Ave.,
Brooklyn 8, N. Y.
Tel. APplegate 7-7083

Koncerto rengėjų susirinkimas

Trečiadienio vakare, rugsėjo 29 d. 7:30 val. įvyks koncerto rengėjų susirinkimas. Šiame susirinkime dalyvaus visi koncerto rengėjų komiteto nariai ir bilietų platintojai visose N. Anglijos lietuvių kolonijose. Susirinkimas skaiamas pilnam atsiskaitymui už išplatintus bilietus ir surinktus koncerto rėmėjus. Bilietai po šio susirinkimo privačiai nebus pardavinėjami. Norintieji jų galės gauti šv. Petro par. klebonijoje arba spalio 3 d. John Hancock salėje prie įėjimo.

Bostono vyrų choras,

vadovaujamas muz. J. Gaidelio, po vasaros atostogų pradėjo repetitijas St. Dariaus posto patalpose. Numatyta pradėti mokytis naujų dainų metiniam choro koncertui. Choro valdyba prašo visus vyrus, kurie gali ir nori dainuoti, jungtis į chorą. Prisirašyti galima pas choristą arba trečiadieniais repetitijų metu tarp 7:30 ir 9:30 v.v. St. Dariaus poste.

Pakrikštyta

Rugsėjo 19 d. šv. Petro par. bažnyčioje pakrikštyta:

Stanislovo Jalmoko ir Angelės Masonytės - Jalmokienės dukterė Onos Marijos vardais. Tėvai gyvena 952 E. Broadway, So. Boston.

Jokūbo Curran ir Mildos Zerveckaitės - Curran sūnus Willimo ir Pranciškaus vardais. Tėvai gyvena 308 E. 8 St., So. Boston.

Viktoro Bernoto ir Katarios Milėnaitės - Bernotienės sūnus Dovydo ir Raimundo vardais. Tėvai gyvena 671 E. 8 St., So. Boston.

Duodamos smuiko ir pianino pamokos

Kompozitorius Juozas Strolia su sūnumi Herkuliu iš Kalifornijos persikėlė gyventi į Bostoną ir čia jau įsikūrė ir gavo darbą. Atvykęs apsisistojęs pas savo vyresnįjį sūnų Vytautą, gyvenantį 259 Athens gatvė, So. Boston, kuris jau keli metai čia gyvena. Šalia kasdieninio darbo kompozitorius priima mokinius, kurie nori mokytis groti smuiku arba pianinu.

Mirusieji

Rugsėjo 18 d. iš šv. Petro par. bažnyčios palaidota Elzbieta Vincūnienė, 70 m. amž. Velionė gyveno 166 West 9th St. Nuliūdime paliko vyrą. Palaidota šv. Mykolo kapinėse.

Rugsėjo 18 d. iš šv. Petro par. bažnyčios palaidota Antanina Nevieraitė, 46 m. amž. Velionė gyveno 1 Lindale Ter. Dorchester, Mass. Nuliūdime paliko seserį. Palaidota N. Kalvarijos kapinėse.

Rugsėjo 22 d. iš šv. Petro par. bažnyčios palaidotas Albinas Macys, 77 m. amž. Velionis gyveno 663 E. 8th St. Nuliūdime paliko žmoną ir tris dukteris. Palaidotas N. Kalvarijos kapinėse.

PRANCISKONŲ MISIJŲ UNIJA

Kviečia įsirašyti Jus, Jūsų šeimos narius ir Jūsų mirusius Amžinas gyvų ir mirusių nario mokeskis — — penki dol., Amžinas visos šeimos nario mokeskis — — penkiasdešimt dol.
Rašyk:
Franciscan Missionary Union, 135 West 31st St., New York 1, N. Y.
Tel. LOnacre 3-0077. Jei neatsako, mėgink PE 6-2249. Pareiklavus tuoj pašt usiunčiamas pulkus pažymėjimas.

PIGIAI VASAROS PROGA

NAUJAS TYLIOS LIEPSNOS AUTOMATIŠKAS
OIL BURNERIS

Nieko Nereik Įmokėti!
Išsimokėt Per 3 Metus!
Pilnai Garantuotas!

Pilnai Įtaisytas
\$250

BAYVIEW HEATING CO.

45 DORCHESTER ST. DORCHESTER, MASS.
Tel. GE 6-1204

MARIJOS METŲ

KONCERTA

RICHARD J. CUSHING
Bostono arkivyskupas

rengia Bostono arkivyskupijos lietuviai J. E. arkivyskupo Richard J. Cushing D. D. labdaros fondui

John Hancock Hall

180 Berkeley Street,
Boston, Mass.
(netoli Arlington Station)

1954 m.

Sekmadienį, spalio mėn. 3 diena

3 val. p. p.

Programoje:

Žymus lietuvis pianistas Vytautas Bacevičius iš New Yorko,

Operos solistas Stasys Liepas, baritonas,

šv. Petro lietuvių parapijos choras, vadovaujamas komp. Jeronimo Kačinsko.

RENGEJAI

Visi kviečiami.

Ižanga 2.50 dol. ir 2 dol.

Prasidės vakarinė mokykla

Aukštesnės mokyklos patalpose, Thomas Park, mokslo metų laikotarpyje veikia ir vakarinė mokykla. Norinčiųjų šią mokyklą lankyti registracija įvyks nuo rugsėjo 28 d. iki rugsėjo 30 d. vakarais nuo 7 val. iki 10 val.

Telks sutvirtinimo sakramentą suaugusiems

Sutvirtinimo sakramentas suaugusiems šv. Kryžiaus katedroje, Boston, bus teikiamas spalio 17 d. 2:30 val. p.p. Norintieji jį priimti turi kreiptis į savo parapijos kleboną.

LIETUVIŲ RADIO VALANDOS PROGRAMA

WESX—1230 kilocycles—Marblehead-Salem, Mass.

Kiekvieną šeštadienį nuo 11 iki 12 val. vidurdienio. Jeigu norite kars pasveikinti ar pranešti, tai asmeniškai įduokite ar siųskite vedėjui ANTANUI F. KNEIŽIUI — Lithuanian Radio Hour, 50 Cottage St., Norwood, Mass. Skyriai: Lithuanian Furniture Co. — A. ir O. Ivaškai, 328 W. Broadway, ir Stasys Jakutis, 496 E. Broadway, So. Boston, Mass.; Antanas Daukantas Market, 187 Webster Ave., Cambridge, Mass. Telefonai: NORwood 7-1449; SOuth Boston 8-1618 ar 8-1940; KIRkland 7-8533.

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos lietuvių
KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA
WBMS, 1090 kilocycles Boston 15, Mass.
Sekmadieniais 12:30 iki 1:00 val. pietų metu
VEDEJAS — P. VIŠČINIS
31 Bunker Ave., BROOKLYN 4, Mass.
Tel. Brockton 8-1159-R.

Lietuvių Radijo Korporacija

502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. SO 8-0489
Lietuvių Radijo programa iš stoties WBMS, 1090 kilociklų, perduoda sekmadieniais nuo 12 iki 12:30 val. Būna lietuviškos dainos, muzika ir Magdutes pasaka. Biznio reikalais kreiptis į STEPONĄ MINKŲ, Baltic Florists Gėlių ir Dovanų krautuvė, 502 E. Broadway, So. Boston. Tel. SO 8-0489. Ten gaunamas "Darbininkas", lietuviškos knygos ir rankų darbo dovanos.

Lietuvių Radio Draugijos Programos

J. P. GINKUS, Direktorius
Trečiadieniais 10 P.M.—WWRL 1600 kc.—5000 W.
GYVUOJA PER 23 METUS
Oro tango mis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika.
495 GRAND ST., Tel. EV. 4-9293 BROOKLYN 11, N. Y.
J. P. GINKUS AD JEZAVITAS J. VALAKAS
Direktorius Muzikos Dir. Pranešimų Dir.

Klausykite
LIETUVOS ATSIMINIMU
radio valandas
Šeštadieniais 4:30-5:30 val.p.p.
Stotis WEVD
1330 kil. 97.9 MEG. (FM)
Direktorius
Jokūbas J. STUKAS
1264 WHITE str. HILLSIDE, N.J.
Waverly 6-3225